

MAGYAR L

+ 4 lei

taxa postala platita la numerar conform aprobării Dir. Gen. PTT No. 157.012/1934.

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 52. (1766) Oradea, 1938. marc. 6.

Primcolaborator: **dr. Gyáriás Elemér**

Rendeletileg meghosszabbították a köztisztviselői hűségeskü megújításának határidejét

Március 15-ig tehető le az eskü. A kisebbségi egyházak fejei szombaton tették le az esküt

Bucuresti. Saját tud. A görög katolikus egyházfők, valamint a kisebbség egyházak vezetői — püspökei — szombaton délelőtt fél tíz órakor tették esküt az új alkotmányra *Iamandi* vallásügyi miniszter előtt. Az ortodox főpapok pedig szombaton délután hat órakor tették le az esküt *Miron Cristea* pátriárka előtt.

Az esküújítással kapcsolatban az igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amely

az új alkotmányra leteendő eskü megújítás határidejét március 15-ig meghosszabbítja.

Az új rendelet szerint a szabadfoglalkozásuk bármely bíróság előtt megújíthatják esküjüket.

KÜLFÖLDÖN ÉLŐ ROMÁNOK AZ ÚJ ALKOTMÁNY MELLETT.

Bucuresti. Saját tud. Az igazságügyminiszter távirati átiratot kapott a budapesti román

Ünnepélyes eskütételek Oradeán

Oradea. Saját tud. Az új alkotmányra ünnepélyes külsőségek között tették le városunkban az esküt. A tegnapi napon Vasile Florescu ezredes, megyefőnök, Nistea Jacob, a Mezőgazdasági Kamara elnökétől, Mihulin Nicolae, a Kereskedelmi és Iparkamara elnökétől, Joan Mudura munkügyi felügyelőtől, dr. Hasas Alexandru városi főállatorvostól, Tertulian Cristescu posta felügyelőtől, Todor Vasca, betegségélyező pénztári igazgatótól, Rusu vezérinspektortól, az erdőfelügyelőktől, az állatorvosoktól, a megyei főszolgabíráktól és a különböző közigazgatási vezetőitől vette ki az esküt.

Szombaton délelőtt 10 órakor a megyeháza nagy tanácstermében letették az esküt az új alkotmányra a megyei tisztviselők. Az ünnepi szentmise J. J. J. görögkeleti lelkész szolgáltatta. A megyefőnök elsősorban Chirila Augustin alispántól vette ki az esküt, azután a különböző hivatalfőnököktől, a tisztviselőktől, tisztviselőnőktől és a szolgaszemélyzetektől. Az eskütétel után a prefektus nagyszabású beszédet tartott. Örömmel állapítom meg — mondotta a prefektus — hogy hivatásom gyakorlása nem is olyan nehéz, mint azt én az első percekben elképzeltem, mivel a vármegyének jól képzett tisztviselői vannak, akik egytől-egyet jó hazafiak is. Figyelmezteti a tisztviselői osztályt, hogy nemzetiség és vallási különbség nélkül becsületesen szolgálják ki a hozzájuk fordulókat. A kormány rendelkezései mentesítik a tisztviselői osztályt minden politikai befolyástól.

követségtől, amely közli, hogy a követség személyzete, valamint a Magyarországon tartózkodó román állampolgárok, akik a követségen jelentkeztek, az ország iránti ragaszkodással, szeretettel és a trón iránti hűséggel nyilatkoztak az új alkotmány mellett. Ugyanilyen értelmű táviratot kapott az igazságügyminiszter Belgrádból is.

ISTRATE MICESCU FOGALMAZTA AZ ÚJ ALKOTMÁNY SZÖVEGÉT.

Bucuresti. Saját tud. Jorga professor ezt írja a „Neamul Romanesc” tegnapi számában: „Az új alkotmány egy kiváló jogásznak, Micescunak a megbízatásával és a legtapasztaltabb politikuskok közreműködésével készült el”. Kiderül eszerint — teszi hozzá a „Timpul” legújabb száma Jorga megjegyzéséhez, — hogy az új alkotmányt Istrate Micescu volt külügyminiszter fogalmazta meg.

Florescu prefektus szavaira Chirila Augustin alispán válaszolt, biztosította a megyefőnököt a tisztviselői kar ragaszkodásáról és becsülettel, egyenes magatartásáról. Biztosította a prefektust, hogy a tisztviselői karhoz fűződő reményeiben nem fog csalatkozni, mert azok, mint eddig is hivatásukat teljesíteni fogják.

A beszédok elhangzása után a tisztviselői kar tagjai lelkesen évtették II. Károly királyt, az új alkotmányt és Florescu megyefőnököt.

A görögkeleti papság eskütétele is ünnepélyes külsőségek között zajlott le a püspöki kápolnában Popoviciu Nicolae püspök vezetésével. Jelen volt az egész főpapi kar, a teológiai tanárok és a papság A szentmise és az eskütétel után Popoviciu Nicolae püspök néhány szóban méltatta az eskütétel nagy jelentőségét. Kibangsulyozta a püspök, hogy az eskütétellel az egyház oltalma alatt történt. Öfelsége iránti ragaszkodását és a Trón iránt való hódolatot fejezte ki, ami biztosította Románia fejlődésének és jövőjének, ami az új alkotmányon épült fel.

Dr. Popoviciu rendőrkezeskor tegnap Timisoarán tartózkodott, ahol Sava kerületi inspektor kezébe letette az esküt az új alkotmányra. A rendőrkezeskor ma reggel vette ki ünnepélyes formások között az esküt a rendőrtisztikar tagjaitól, majd a detektívek és a rendőrelégénység tagjai tették le az esküt az új alkotmányra. Tegnap egyébként a vármegyeházán a főszolgabírák és a szolgabírók tették le az esküt Florescu Vasile ezredes-prefektus kezébe.

Helyén marad a Chautemps-kormány

A francia miniszterelnök többször felvetette a bizalmi kérdést

Párizsból jelentik: Chautemps miniszterelnöknek a bizalmi kérdés többszöri felvetésével péntek estére sikerült keresztülvinnie, hogy a szenátus és kamara megegyezzenek egymással a kötelező munkaberegyeztetésről szóló törvényjavaslat végleges szövege tekintetében. Miután a miniszterelnök a munkakódex lesza-

vazása esetére lemondással fenyegetőzött, a kormányválság veszedelme is elhárult. A kamara viharos ülés után péntekre virradó éjszaka elfogadta a szenátus által követelt módosításokat és pénteken a szenátus is megadta a hozzájárulását a javaslat végleges szövegéhez.

Foglalkozása: földműves...

Az új rendszerű kormányzat, a jelek szerint, elsőrangú feladatául tűzte a földművelés újjászervezését. Legalább is erre vall az az intézkedés, hogy megalakították a földművelésügyi minisztériumban is a legfelsőbb irányító tanácsot, melynek munkatervéről és célkitűzéseiről éppen a minap nyilatkozott Jonescu-Sisesti földművelésügyi miniszter. A nyilatkozat szelleméből az tűnik ki, hogy a kormányzat a mezőgazdasági termelés észszerűsítésére és a föld termékeinek kedvezőbb értékesítésére törekszik. Ez a gondoskodás valóban üdvös és bizonyára mindenki részéről a legnagyobb örömmel és megértéssel találkozik, ha az elkövetkezendő intézkedésekben a célszerűséget, egyszerű és következetes megoldásokat, a méltányosságot és a feltétel nélküli segíteni akarást nem keresztezi, nem tompítja majd el a túlzott elméletieskedés vagy nem fonódik rá bénítólag a bürokrácia óriás tengeri kigyója. Mindezekon felül pedig érvényesülnie kell annak a mindent átfogó felfogásnak, hogy a föld mindenkihez egyformán hűséges, aki szeretettel és munkával fordul feléje, a nép pedig, amely a földet műveli, nem az istenrendelte faji származásánál fogva értékes, hanem annak a munkának az erejénél fogva, amelyet a föld ápolására és termővé tételére fordít.

A román közvélemény is érzi, hogy egy olyan földművelő országban, mint Románia, az állami gondoskodás előterébe kell állítani a földet és az azt művelő népet, amely eddig a politikai üzelmek gyámoltalan céltáblája volt. A földművelő országok kiapadhatatlan életereje a földben gyökerezik, boldogulásának mértékét pedig az szabja meg, mennyi szeretettel és ragaszkodással tud összelelkezni a nép a drága anyafölddel. Iparos államokat mindig nagyobb erővel sújt a válság, a földművelő országok viszont sokkal könnyebben és gyorsabban tudnak kiheverni minden politikai vagy gazdasági megrázkódtatást. Ez könnyen érthető. Ha az ipari termékek elől elzárul az eladási piac vagy a feldolgozásra kerülő nyersanyagok forrása bármely okból is kiapad, megállnak a gépek, elhallgatnak a gyárkémények, kihálnak a műhelyek, kiszámíthatatlan hőmpölygéssel megindul a munkanélküliség áradata, a nyomor és kétségbeesés megkezdődik a lelkek aratását.

A mezőgazdaságot nem érheti ilyen mindenlétet törő megrázkódtatás. Jöhetnek háborús pusztítások, természeti csapások, rohamozhat kívülről a külföldi termékek dömpingje, vagy végigverhet a földművesországon a túlfokozott föbbtermelési iram természetes következménye: a váratlan és kiszámíthatatlan áruhanás, annyija minden körülmény közt marad a népnek, hogy éhen ne pusztuljon, hanem csökkentett életigényekkel ugyan, de mégis átmentse magát a hét sovány esztendőn a jobb időkre.

A román közvéleménynek ezekkel a gondolatokkal való foglalkozását tükrözik azok a cikkek is, melyek újabban a nagy fővárosi román lapokban a földművelés sorsával foglalkoznak. Amint ezek közül Demosthene Boteznek a *Dreptatea* hasábjain közölt fejtegetéseivel egyetértünk, midőn ezt a jelszót adja ki: „a földművelés mindenekelőtt!”, épügy helyeseljük Pamfil Seicarunak a *Curentul*-ban napvi-

Uj könyv!
P. Trefán Leonárd:
Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

lágót látott felfogását is, melyben nem elégszik meg a földreform hangoztatásával, hanem a földgazdálkodás reformját még előbbrevaló követelményként sürgeti. A földművelés újjáteremtéséhez és időszerű mederbe tereléséhez valóban nem a bürokrácia százezernyi aprólékosága vagy inspektorok, agronómok és más tisztviselők megszámlálhatatlan légiója szükséges, hanem hozzáértés, becsületes akarat, a kül- és belföldi tapasztalatok gyors kicserélése és felhasználása s nem utolsósorban a minőségi termelés állami támogatással való elősegítése.

A földművelés sorsa iránt fellángolt érdeklődés teszi sürgetően időszerűvé, hogy a népkisebbségi magyarság is szembenézzen ezzel a kérdéssel. Az ország új rendje három irányban tagozódik: földművesek, iparosok és kereskedők, végül szellemi foglalkozásúak. Hogy hamarabb végezzünk, kezdjük visszafelé a magyarságnak az új rendbe való beilleszkedési sorrendjét. Szellemi foglalkozások terén a népi arányszám, nyelvi nehézségek, elhelyezkedési korlátozások és más kedvezőtlen okok miatt a magyarság szerepe nem jöhet különösebben számításba az ország életében. Kereskedőosztályunk soha sem volt és ma sincs, sőt a magyar gondolkodásmódot tekintve, nem is lehet arra számítani, hogy belátható időn belül kialakulhasson. Iparosaink elébe a megélhetés ezer bibije sokszor olyan zátonyokat tornyosít, hogy nemcsak egyes iparosok, hanem egész iparoscsaládok vagy generációk zuzódnak össze rajta. Marad tehát, hogy a földműveléssel foglalkozó rétegről beszéljünk, ha számba akarjuk venni népünknek azt az erejét, amely a nemzeti lét megőrzésére, az értékek és nemzeti jellegzetiségek átmentésére alkalmas lehet.

Mégis azt látjuk, hogy a romániai magyarság ideges könnyelműséggel fut a földtől. Az

évvégi statisztikák tanúsága szerint országos arányt tekintve, legnagyobb mértékben magyar kézen levő föld cserél gazdát. A magyar földtulajdonos még mindig nem érzi, hogy a történelmi helyzetben az egyéni birtokban levő földdarab is nemzetközösségi vagyoni, amelynek elherdálása népünk jövője iránti bűn. Szép szónoklatok, erélyes határozatok vagy hangzatos ujságcikkek úgy látszik, még mindig nem elégségesek annak megértésére, hogy a földhöz hűnek kell maradni, a röghöz ragaszkodni kell!

Annál nagyobb örömként szolgál néhánéha egy-egy olyan példa, amikor más boldogulási területekről visszatér valaki a szeretettel és odaadással visszaváró anyaföldhöz. Mert ilyen is akad. Ép a legutóbbi képviselőválasztáson történt meg, hogy az egyik bihormegyei szavazatszedő bizottság körében a legnagyobb csodálkozással adták kézről-kézre egy magyar ember szavazóigazolványát. Azt hitték először, hogy tévesen van kiállítva, de azután a szavazópolgár megerősítette, hogy az igazolványán szereplő minden adat helyes és pontos. Szólt pedig ez a megcsodált szavazóigazolvány ilyenképpen: neve: dr. S. M., született 1892, foglalkozása: földműves... Így, ahogy mondjuk: *doktori címmel földműves!*

Dr. S. M. barátunk nem képzeletbeli lény. Bihormegyeiben él, ahol valamikor körorvosként működött. Néhány évvel ezelőtt azonban meghaltak szülei és ő nem akarta elköttyvetélni az öröklött földbirtokot, hanem otthagya-

Schuschnigg kancellár szerint Ausztriának nincs oka a sötétenlátásra

„A régi és változatlan alapelveken épül fel az új időszak is”

Bécsből jelentik: Schuschnigg szövetségi kancellár péntek este „Az újság és az újság világa” című osztrák sajtókiállításon beszédet mondott. Szólt az utóbbi hetek politikai eseményeiről és kijelentette, hogy nincs ok sötétenlátásra.

— A határokon kívül — folytatta — olyan

Gyomor és bélfelfuvódás

eseteiben, epe-, vese- és máj zavaraiiban, görcsös székrekedés, SAVTULTENGÉS, gyomorégés, hányinger, ideges állapotoknál az orvosok legmelegebben ajánlják a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszert.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogeriáknál, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

ta az orvosi mesterséget és azóta csak gazdálkodással foglalkozik. A föld erősebb volt a doktori cím csábításánál, a humusz visszahúzza magához az élete teremtető korában levő körorvost.

A nemzeti realiták biztos és határozott felismerését, a népi jövő biztosításáért folytatott munkába a legalázatosabb lélekkel és természetesen, istenadta érzékkel való beilleszkedést bizonyítja ez az elhatározás. Bár csak megértendő magyar fiatalságunk is, hogy a kényelmes élet ábrándképeit fel kell végre váltani a valósággal számolnivaló helyes nemzeti tudattal. Ez a nemzeti tudat ugyanis azt súgja, parancsolja mindenki számára, aki csak teheti: vissza a földhöz, mert ha nem szégyen doktori diplomával földművesnek lenni, annál kevésbé az — diploma nélkül!

Arvay Árpád.

fejlődés előtt állunk, amely nem történhetik meg bizonyos átmeneti jelenségek nélkül. Nem egy új fordulat megtételéről van szó, hanem arról, hogy minden erőnk lathatásával a régi és változatlan alapelveinken felépülő új időszakot nyissunk meg.

A vadember

Írta: Dabasi György

Az anyját nem ismerte. Tizennégy esztendő volt, mikor elhalt az apja is. Egyedül maradt az erdőszéli szoba-konyhás házikóban. Az első években nehezen birkózott az elhőséggel. Minden erejét lefoglalta tanyája köré tapadó három hold földje. Azért éjszakánként leballagott a folyóhoz. Halászott. A lelke hozta mindig is, mert pihenésre vágyott. Mély nyugalomban ült a szakadozott part szélén, öt perccel húzta a hálót és ha valahol a közelben csobbant egy hal, úgy érzett, mintha a lelkeben imádság buggyant volna. Tán nem is tudta ezi, de szüksége volt rá... Szüksége volt a kortyogó nagy vízre, mely állandóan motyogott, mintha a holdvilággal feleselt volna. Néhány szakadt, omlott, itti-ott vad csörtetett, madár fészkelődött, a messzi távolból tehénbögés vagy kutyahang gurult a folyó felett...

És mindig új erővel állott az új nap előtt. Evente kétszer-háromszor benézett a faluba is. Nem többször, mert nagyon messze esett. Az oda-vissza gyaloglás sokszor egy egész napot ellopott az idejéből. Hát csak olyankor szánta el magát, ha a szükség szólította. Alsóruha... Főzőedény... Kasza... De olyankor is sürgősen az ut elé állt, ha a jószágok étvágytalankodtak és kósó után vágyakoztak...

Mikor egyik-másik üzletből kilépett, háta mögött összesugak a segédek:

— Ez a vadember... Megint nem látjuk vagy egy évig...

Hallotta ő ezeket a szavakat, itt, ott, még az utcákban is, de nem törődött velük. Nem is igen értette ezeket az embereket. Hát miért mondják őt vadembernek; leginkábbat is a lányok? Tén, hogy idestova harminc esztendő már és egyedül éli az életét? Hiszen nem volt ideje kocsmázásra, tánóra, legénykedésre, mint a többieknek... Ígyhát nem volt lányismerőse, de legény barátja se. Mesezte esett tőlük távoltságban is.

Szabad idejében kiballagott az erdőre, oszlopért vagy hullott galyért, mikor is könnyű mun-

kája közben a madarakkal vitatkozott, nagyokat nevetett a rigó feleselésén, de a vadgalamb kitaróbb volt a panaszkodásban még nála is. Őzokkal komázott, mókuskokkal barátkozott. Volt olyan tél, hogy nyolc, tíz is bekéredzett a szobájába. Ott valósággal tanácsot ültek a búhos tetején és kártalan roportatták a mogyorót. Egyik-másik régebbi vendég szót értett.

— Aggyál egy szemet, — tartotta elbűk sokszor a tenyerét és az öklömnny jóság szíves volt mindig is.

Igy élt Timár Bálint a végtelen természet közepében. És sulyosan érezte ám, hogy ebben a világban minden csópp élet tökéletes összhangban dísor Valakit... Mert sohase mondotta egy vándornak se, hogy nincs, megosztotta ebédjét vagy vacsoráját minden bolyongóval, aki az ajtaján kopogott.

A tavaszi napsugár meleget dobott a házikó tövébe, ám az erdőben, földék hátán hűvös szél bukdácsolt. De csak azért, hogy reggel volt még. Délelőttön már a levegő is táncba kezdett. Különösen az éves boglyák hátán; mintha színtelen lánggal égtek volna.

Timár Bálint pipára gyújtott, aztán kerítésre könyökölt. Messzi nézett. Követte a hajókázó felhőket, hosszan figyelte a magasságban lebegő vércsét és lelke együtt nőtt a friss zölddel. Számolatlan ideig álldogálhatott így, a nyugalomban, hiszen vasárnap volt. Mintha a verebek is érezték volna az Isten szabadnapját... Szaporán fűrdtek a vályuban és utána méltóságosan ugráltak végig a gémeskut ágasát.

Közben pedig az utolsó hetet vizsgálta Timár Bálint, mert nem úgy mulott ki belőle, mint a többi száz és száz. Egyszer a kutyájának hangos szót vetett, ami még sohase történt vele. Máskor eltepte halászó hálójának a sarkát, mikor lezserelte azt. Tegnapielőtt este pedig majd elfelejtette megítatni a jószágokat... A lelkevel volna tén haj? Az a lány?... Az a piroskendős, ringójárasu teremtető zavarta volna meg, akít az elmúlt hét-öt napján látott először?... Aztán minden alkonyaton az ártérben lépdelt a falu felé... Igencsak valamelyik közbüles tanyához tartozik... Talál-gatta is, miközben a tekintetével a messzibe kísérté, hogy ugyan honnan jön? Kicsoda és mi

dolga néki errefelé nap-nap után? És mikor a tekintete már nem érte el, akkor mindig is a lelkét küldötte utána. Tegnap is... Csak nem felesletté végtelenségig nála?

Egyszerre nagyot szitt pipájából. Kiegyenesedett. Bozontos hajában szabadon bujdoskázott a gyöngye szelőlő.

A Körösgát tetején ember mozgott...

— Az a, — suttogta maga elé nagy sokára. — Megyem... De milyen szép, még így téviolást is!... Mintha az égben lebegne. Oleli a napfény, mozdulataiban egészséges, fiatal élet...

Érezte már, hogy az a lány a betegsége. Egészen biztosra tudta. Ez a pillanat elérhetően megmagyarázta. De mit kezdjen önmagával?... Hiszen ugy megyen az a lány, mintha nagyon beteg testvérhez járna... Ha egyszerűen elébe állhatna, ezekkel az őszinte szavakkal:

— Szeretlek ám téged nagyon... Lehet, hogy eddig is terád vártam. Itt érzem belül, nagyon mélyen, hogy igazat szölok.

De hát ezt nem lehet...

Se a mókusok, se az őzek, se a madarak nem tanították meg, hogy miként tegyen az ember olyankor, ha a bensőjében roppant súly érződik, ha a lelkét valamiféle égető kíváncsalom gyújtogatja.

Csakhogy Timár Bálint nem gondolt azzal, hogy az őfajta „vademberek” kezét pillanatig se engedi el az Isten. Mindig is szemmel tartja az ilyen gáncstalan, egyszerű életeteket.

A házikó faláról leakasztotta a kávéat. Hátára tarisznyát vetett, melyben a halászó hálója volt. Közlebről kívánta látni a lányt. Ezeket a szerencsémokat is csak azért vitte magával, hogy legyen ürügye, amiért a víz szélén kúporog... Ki tudhatja előre? Egyszer csak eljön a hónap, amikor haza lesi az ártérre boruló alkonyt...

Olykor-olykor szórakozottan feszítette a „pók” kötelét és el-elázelt arrafelé, merről a lányt várta. Közben percekig figyelte a korhadásnak indult fekete ágakat, melyek fel-felbukva usztak a folyó közepén.

Kissé hátradől és balfelé fordította a fejét. — Noocsak, no. — intette szívét, mert akkorát dobbant, hogy beléje mozdult iszapos kabátja is.

Nem hívják össze a spanyol semlegességi bizottságot

Csak diplomáciai uton intézik a spanyol ügyet

Londonból jelentik: Plymouth lord, a semlegességi bizottság elnöke pénteken a külügyminisztériumban fogadta a szovjet nagykövetet, utána pedig a francia nagykövetet. A megbeszélések után a nagykövek kijelentették, hogy nincs szó az elnöki albizottság összehívásáról. A spanyol kérdést továbbra is diplomáciai uton kezelik.

Javaslat készül a kisantant államok közti vámunió létesítésére

Bucuresti. Saját tud. A kisantant tagállamainak kereskedelmi bizottsága március 9-én kezdi meg munkálatait Bucurestiben, amelyek március 15-ig fognak tartani. A Curenul értesülése szerint többek között javaslatot tesznek a tárgyalások során a kisantant államok vámuniójának a megerősítésére.

Darányi Kálmán magyarországi minisztereinek kihallgatáson Horthy Miklós kormányzónál

Budapestről jelentik: Darányi miniszterelnök péntek este kihallgatáson jelent meg Horthy kormányzónál. A miniszterelnök az általános politikai helyzetről és a folyó kormányzati ügyekről tett előterjesztést a kormányzónak.

Darányi Kálmán szombaton reggel Győrbe utazott, ahol a déli órákban mondja el feszült érdeklődéssel várt nagy politikai beszédét. Győr, a nagy gyárváros már péntek este óta lobogódiszben várja a miniszterelnököt. Darányi Kálmánt Lázár igazságügyminiszter kivételével a kormány minden tagja elkísérte Győrbe és az államtitkárokon, valamint a kormánypart vezéreinek kivül még 120 képviselő és felsőházi tag s számos főispán is Győrbe érkezett.

Sehol nem mozgott más élet. A fűzgallyak fojtottan susogtak, mintha türelmetlenül lestek volna a következő percek elébe.

A lány arcát színesre festette a tavaszi szel, ruhájával pedig jókedvűen játszadozott... Szemében vakítóan csilant az oldalast hulló napfény és ajkain gyöngye mosoly élt.

Timár Bálint érezte, hogy lelkében örökkön megmarad ez a fehér pillanat. Erősen markolta a pók kötelét. Nagyot rántott rajta, mitől is kettőbe roppant az egyik káva. Hiszen a víz súlyosan kapaszkodott az aprózemű hálóba, melyet karnyi hal is fesztett.

A lány megállott. Csodálattal nézte a szerencsés halász zsákmányát.

— Aj, de szép — mondta aztán halkán. Timár Bálint az oldalba emelte a hálót. Kezéről lerázta a vizet s csak annyit mondott:

— Hát az. De eltörött, — és fejét a pók felé vetette.

Egymást nézték. Szemükben erős élet lobogott. De az a beteljesülés is megmozdult mindketjük lelkében, hogy egy hete vártak már erre a pillanatra.

Timár Bálint két kezére fektette a halat.

— Néked adnám, ha elfogadnád — és úgy érzett, mintha a szívét tartotta volna maga elé.

A lány arcán pirosság lobbant. Tudta, ha most kinyújtja a kezét, akkor az egy életre szól...

Rövid idő alatt száz és ezer gondolat meg érzés futott át rajta... Sokat hallott már a „vadember-ről”, aki az állatokkal beszélget, épenugy, mint az emberekkel...

És érdekes, szerette már akkor, évekkkel előbb is, mikor csak szó után ismerte...

Timár Bálint a jövőt kutatta. Az őszön már asszonya lesz, ha... Látszik rajta, a szemében parázslik, hogy szintén szereti az erdőt, pusztát, madarakat és bizonyosan helyet adna a reszkető mókuskoknak is a búbos tetején... Vasárnaponként együtt ülnének ki a csöppnyi ereszet alá, ahonnan ketten figyelnék az éledő életet, friss zöldet, az új esztendő következését.

A lány keze a levegőbe kapaszkodott és megejtette a fejét:

— Elfogadom — mondta alig hallhatóan boldog megadással.

Mindennemű

Rheumás

fájdalmaknál, köszvény, idegzsába és hasonló megbetegedéseknél a Togat-tabletták biztosan és gyorsan hatnak. Ha orvosok ezrei ajánlják e szert, Ön is bizalommal használhatja. Meglepően kedvező eredmények olyan esetekben is, mikor semmiféle más szer nem használt. Egy kísérlet meg fogja győzni! Kapható gyógyszerárakban és drogériákban 42, 14 és 3 tablettás csomagolásban.

Hitler és Ribbentrop javaslatot dolgoztak ki a négyhatalmi egyezményekre vonatkozólag

Öt pontban foglalták össze az angol-német tárgyalások feltételeit

Londonból jelentik: A „News Chronicle” nagy feltűnést keltő cikkben arról ír, hogy Hitler és Ribbentrop konkrét javaslatot dolgoztak ki a négyhatalmi egyezményre vonatkozólag, Henderson angol követ, amikor Hitlernél járt, már erről tárgyalt. Az aláíró hatalmak Németország, Anglia, Olaszország és Franciaország lennének. A lap szerint az angol-német tárgyalás öt főpontja a következő:

1. A gyarmati ügyek. Ennek során Ribbentrop kijelenti, hogy Németország megerősíti a gyarmatok visszakövetelését célzó propaganda-hadjáratot, abban a reményben, hogy Anglia idővel elisméri Németországnak ezt a jogát és alkunélkül visszaadja volt gyarmatait.

2. Ribbentrop nyíltan követeli, akadályozza meg az angol kormányt, hogy az angol sajtó mérgezze az angol-német légkört, vagyis az angol sajtó szabadságát korlátozó egyezményt követel.

3. Németország elvárja, hogy Anglia elisméri a szudéta németek és az osztrák németek jogát, hogy népszavazás útján gyakorolják önrendelkezési jogukat.

4. Németország rossznéven venne minden olyan lövekvést Anglia részéről, mely a berlin-római tengely gyengítését célozza.

5. A Jdíg nem jöhet létre közlekedés Franciaországhoz és Angliához, amíg e hatalmak nem vonulnak vissza minden együttműködéstől Szovjet-Oroszországgal.

Petrescu Comnen külügyi alminiszter nyilatkozott a balkán-értekezlet eredményeiről

A Balkán-szövetség tagállamai a bememavatkozás politikáját folytatják a spanyol kérdésben. — Gazdasági szempontokból tartják szükségesnek a Franco-kormányhoz való közeledést

Bucuresti. Saját tud. Petrescu Comnen külügyi alminiszter nyilatkozott a sajtónak a Balkán-konferencia eredményeiről. Történeti visszapillantással kezdte nyilatkozatát, mondván, hogy a 20-ik században nem volt Európának területe, amely veszélyeztetetebb lett volna, mint a Balkán. Ezek az idők azonban már a történelemé, mert napjainkban a Balkánállamok politikája a jóviszony s a béke-törékvés példaképe lehet. Aztán a meleg fogadtatásról emlékezett meg, amelyben Anka-

rában részesült, majd így folytatta:

— Munkálatainkat a megértés és egység légköre jellemezte és minden nehézség nélkül jutottunk egyhangú határozatokhoz, amelyek összegezői a négy állam közös érdekeinek, az egyes tagállamok külön érdekeinek figyelembevételével. Nem hiszem, hogy szükséges lenne sok magyarázatot fűzni a végközleményhez. Ez a közlemény hű tükre határozatainknak, amelyeket nem haboztunk nyilvánosságra hozni, mert a Balkánszövetség lojalív politikát folytat. Mégis a következőkre kell felhívnom a figyelmet: Az értekezletnek geopolitikai valóságok voltak a sugalmazói, amelyek kapcsolatot irnak elő a tagállamok és Itália között. Aztán: a tanács elhatározta, hogy érintetlenül megőrzi benemavatkozási politikáját a spanyol kérdésben és megmarad a londoni bizottságban. Viszont a balkánszövetségi államok kénytelenek figyelembe venni bizonyos helyzeteket, kereskedelmi érdekeikkel kapcsolatban.

Ennek megfelelőleg a Balkánszövetség elhatározta, hogy a tagállamok alkalmas időpontban az angol példa után indulva, diplomáciai ügynököket fognak küldeni Spanyolországban, a Francoval való érintkezés felvételére, gazdasági érdekeik megvédése céljából.

Végül a Balkánszövetség megújította nyilatkozatát, hogy hű marad a Népszövetséghez, annak kihangsúlyozásával azonban, hogy a tagállamok népszövetségi tevékenységüket csak függetlenségük tiszteletben tartásával tudják elképzelni s visszautasítanak belügyeikbe való minden beavatkozást.

Bucuresti. Saját tud. Petrescu Comnen külügyi alminiszter péntek este Berlinbe utazott, hogy bemutassa visszahívó levelét.

Minden vasárnapnak lelke van!

Ez a lélek ott tükröződik az egyes vasárnapok liturgiájában, evangélium, szakaszában. Ennek vonásait ragadta ki

Dr Gálos László:

Vasárnapok — ünnepnapok

c. munkájában. Minden vasárnap zondolatköréből egy teljes kereked értekezést ad ki, amely lelkiolvasmányok elsőrangúan alkalmas, de elmélkedési, valamint beszédanyagul s bőseges forrásul szolgál. Aki pedig az Egyház vasárnapi lélekmelegítését az egész életre szeretné kiterjeszteni, minden vasárnapot napra egy-egy rövid lelkisajátulást kaphat könyvből. A munka így egész esztendőre elegendő.

Ara füzve 240 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

Az angol világbirodalom kémelhárító osztályának kulisszatitkai

Kicsoda az a „Miss X”? Nők a kémelhárító osztály szolgálatában

London, március hó.

Ezekben a napokban London érdeklődésének középpontjában az a kémkedési bűnügy áll, amelynek vádlottja Miss X. Ennek a fiatal, rendkívül csinos és titokzatos hölgynek a nevét Angliában legfeljebb négy-öt ember ismeri, úgyhogy azt a bűnper során sem ejtették ki. Minthogy rendkívül kényes és angol érdekeket érintő ügyről van szó, a bíróság tárgyalás során is Miss X-nek nevezte a vádlottat. A tárgyalások nem voltak ugyan zártak — ez újból csak ellenkezze a közérdekkel — ellenben a bíróság tapintatosan gondoskodott róla, hogy a tárgyalóterembe csak a legmegbízhatóbb

egyének juthassanak be.

Igy hát Miss X az angol társaságoknak legújabb társalgási témája. Szőke fejét, nyúlánk alakját a titokzatoság glóriája veszi körül. Legfeljebb huszonöt éves. Rendkívül elegánsan öltözködik. Tipikus angol társasági hölgy. Szokatlanul művelt, négy idegen nyelven beszél hibátlanul. Két esztendeje áll az angol kémelhárító szolgálat, az úgynevezett *Secret Service* szolgálatában. A vádpont ellene többek között az, hogy a *Woolwich Arsenal*-ban készülő új hajógyűk kaliberéről adatokat szolgáltatott ismeretlen nagyhatalmak ügynökeinek.

A nők született kémtehetségek

Miss X bűnpere kapcsán egyre-másra napvilágot látnak a sajtóban azok a cikkek, amelyek az angol kémelhárító szolgálat adminisztrációjával foglalkoznak. Érdekes, hogy az angol kormány nem tartja szükségesnek lépést tenni e cikkek szerzői ellen. Ennek két oka is van. Egyrészt a *Secret Service* adminisztrációja oly tökéletes, hogy még nyilvánossághozatala sem jelent hátrányt számára, másrészt pedig ez a szervezet az államhatároltól függetlenül fejti ki működését. Senki sem tudja, hogy ki a szervezet feje. A szervezet maga sohasem leplez le, hanem az összegyűjtött terhelő adatokat átadja a rendőrségnek, amely azután akcióba lép. Ennek az eljárásnak az a célja, hogy a szervezet minden egyes tagja megtarthassa inkognitóját.

Érdekes az is, hogy a *Secret Service* munkatársai között feltűnően nagyszámban vannak nők. A tapasztalat ugyanis azt bizonyítja, hogy a nők született kémtehetségek. A *Secret Service* mintegy száz nőt, lehetőleg fiatalokat és csinosakat foglalkoztat. Ezek a kémnők nem ismerik egymást és beosztásuk olyan, hogy sohasem találkozhatnak. A szervezet minden egyes munkatársát csak számok szerint tartják nyilván, valódi nevüket és személyi adataikat csak egyetlen ember ismeri.

A *Secret Service* munkatársai kötelesek naponta jelentkezni a központi irodában. A jelentkezés bizonyos órában történik, mégpedig személyesen vagy telefonon. Ha a titkos ügynökök valami elfoglaltság akadályozza a jelentkezésben, nyomban egy ellenőrző ügynököt mozgósítanak, aki néhány órán belül lenyomozza, hogy milyen körülmény hátráltatta az illetőt jelentkezésében.

Egy kémszervezet adminisztrációja

Aki a különböző kémhistóriák és detektívregények hatása alatt azon a véleményen van, hogy az angol kémelhárító szolgálat tagjai korlátlan anyagi eszközök fölött rendelkeznek, alaposan téved. A titkos ügynökök fizetése nem több, mint egy közepes állami tisztviselőé, általában 10—12 font hetenként. A költségekről kötelesek pontos számlát benyújtani és ritkaságszámba megy, ha egy ügynöknek 5 fontnál nagyobb költségsumlát fizetnek ki. Rendkívül laikus jelfogás tehát az, amely úgy véli, hogy a kémszolgálatban lévő titkos ügynökök dorbézoló életmódot folytatnak, mulatókba járnak és így jutnak fontos titkok birtokába. Még a taxiköltséget is csak rendkívüli esetekben honorálja a *Secret Service*. Mindez azonban csak békeidőkre vonatkozik, mert háborúban természetesen semmiféle költséget nem kímélnek egy-egy veszedelmes kém leplezésére. Ilyenkor a pénz valóban nem játszik szerepet.

A szervezet tagjai nem hordhatnak fegyvert maguknál. Rendkívüli esetekben a *Secret Service* kiutal egy revolvert, ha attól lehet tar-

A kémjelölt vizsgálói

A szervezet állandóan kutat intelligens és tehetséges munkatársak után. Elképzelhető, hogy a jelöltek száma igen nagy, de a *Secret Service* rendkívül óvatosan jár el a felvételnél. Évenként legfeljebb tíz új munkatársat alkalmaznak. A hiányzó létszámot azután a rendőrség speciálisan kiképzett tisztviselőivel pótolják. A *Scotland Yard*-nak ugyanis van egy osztálya, ahol csupa fiatal, rendkívül intelligens és jól képzett rendőrtiszt teljesít szolgálatot, akinek már gyakorlata van a hasonló munkákban.

Érdekesek azok a vizsgák, amelyeket a *Secret Service* leendő tagjainak kell letenniük. Bevezetik őket egy szobába, ahol sok ember tartózkodik. Másnap hasonló módon egy másik helyiségbe vezetik őket, ahol ugyancsak sok ember van jelen. A jelöltnek meg kell mondania, hogy a jelenlévők közül ki az, akit már tegnap is látott.

Hasonlít ehhez az a vizsgapont is, amikor a jelöltnek hangokra kell emlékeznie. Gyakor-

Zászlók,

lobogók, miseruha- és zászlóselymek, paszmántok, rojtok stb. legolcsóbb beszerzési forrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebb templomberendező és zászlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
74 éves cég.

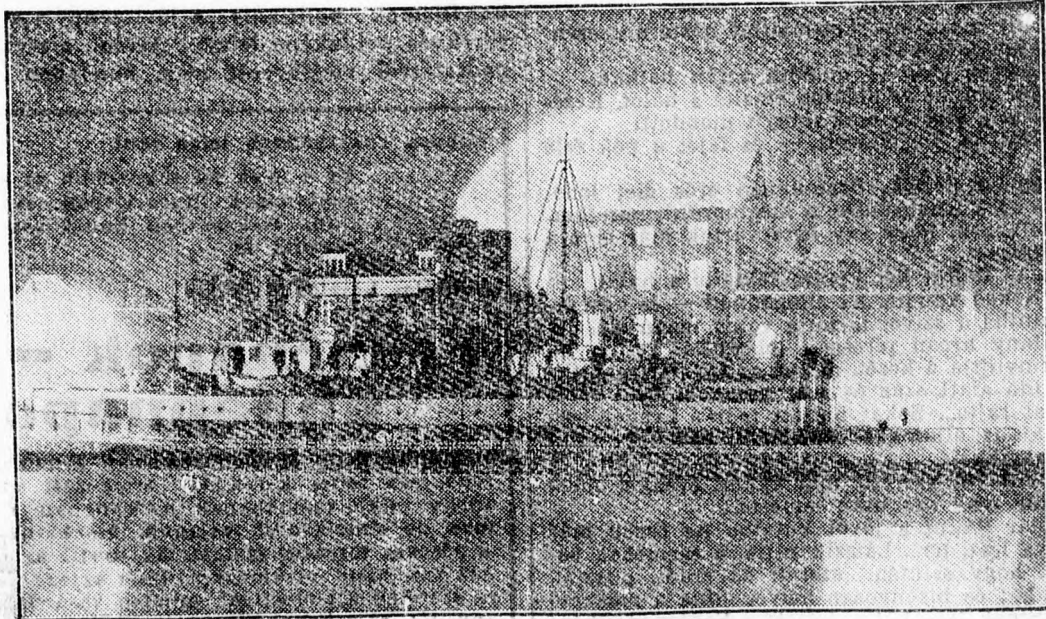
tani, hogy az ellenfél olyan elszánt és kétségbeesett ember, akitől minden kitelik.

A szervezet tagjai csak a legkritikább esetekben kapnak írásbeli utasításokat. Ezek az utasítások sincsenek chiffrírozva, hanem közönséges folyóírással írják őket. Mindazonáltal az utasítások a be nem avatott egyén számára semmitmondóak. A titkos ügynököknek igazolványuk sincs. A jelszó naponta változik. Ezt a jelszót a *Scotland Yard* rendőrtisztjei is ismerik, amire azért van szükség, mert a rendőrség emberei kötelesek teljesíteni a *Secret Service* ügynököknek utasításait. Ha azonban az ügynök gyanusan viselkedik, a rendőrtisztnek arra is joga van, hogy letartóztassa.

Nagyon fontos esetek kivizsgálásával a *Secret Service* mindig két embert bíz meg. Ennek az a jelentősége, hogyha az egyiket baj éri, a másik teljesen otthonos az anyagban és folylatni tudja a megbízást, másrészt pedig a két ügynök kölcsönösen ellenőrizheti egymást.

lőbb rendőrtisztviselők kimaszkírozzák magukat, majd a jelölttel rövid ideig beszélgetnek. Másnap más maszkban, más ruhában és elváltozott hangon újból néhány szót váltanak a jelölttel. Egy-egy napon a jelöltnek öt-hat ilyen próbát kell kiállania és meg kell állapítania, hogy melyik rendőrtisztviselő azonos azzal, akit tegnap is beszélt. Ez a legnehezebb vizsgák egyike, a jelölteknek alig húsz százaléka állja ki sikeresen. Megemlíthető még, hogy a *Secret Service* csak olyan egyént alkalmaz, akit valamely megbízható állami tisztviselő ajánl erre a rendkívül nagyfontosságú állásra.

Ez a csodálatos előrelátással megalapozott szervezet ma az angol világbirodalom egyik legfontosabb önvédelmi szerve. Minden felelős angol államférfi tisztában van azzal, hogy e szervezet hibás vagy hibátlan működésétől igen nagy mértékben függ Anglia biztonsága és így érthető az a rendkívüli érdeklődés, amellyel a titokzatos Miss X bűnperének tárgyalását kísérik az angol közvélemény. (n. b.)

Leégett a történelmi nevezetességű Hamlet-hotel. Helsingør kikötőváros Seeland dán szigetén. A város védelmére szolgált Kronborg vára, amely arról nevezetes, hogy Shakespeare Hamlettjében ennek a várnak a kastély teraszán jelent meg a dán király szelleme. E kastély sötét, földalatti árcaiban tanyázik a dán néphit szerint a dánok védszelleme, Hdger Danske, ki csak akkor jelenik meg, ha az ország veszélyben van. A kastélyból már régen gyógyszálló épült. A napokban ki- gyulladt a Hamlet-hotel és leégett. Képünk oltás közben készült.

Csehszlovákia külpolitikai helyzetét ismertette Hodzsa miniszterelnök nagyszabású kormány- nyilatkozatában

Kijelentette, hogy a dunai államok közötti kapcsolatok az egyenjogúság és benemavatkozás alapján alakulnak ki. Válaszolt Hitler kancellár beszédére is

Prágából jelentik: Hodzsa csehszlovák miniszterelnök pénteken mondotta el a parlamentben nagy érdeklődéssel várt kormánynyilatkozatát. Beszéde elején a kisantantól emlékezett meg s hangoztatta, hogy a kisantant ereje és gazdasági kapcsolatainak szilárdsága igazolta a békeszerető államok várakozásait. Ezután sorra vette Csehszlovákia viszonyát a különböző hatalmakkal.

— Franciaország barátsága Csehszlovákia iránt — mondotta — annál hathatósabbnak bizonyul, mennél inkább láthatóvá válik a nemzetközi válság.

Hodzsa ezután Angliára tért át.

— Csehszlovákia és vele együtt az európai közvélemény legnagyobb része — mondotta — megnyugvással és elégtellessel vette tudomásul az angol miniszterelnök legutóbbi kijelentéseit, amelyek számottevő és döntő tényezői lettek az európai békének. Csehszlovákia szempontjából az a legfontosabb, hogy London elismerje, mennyire fontos angol szempontból is a közép-európai nyugalom és béke.

A dunai államokról szólva Hodzsa megállapította, hogy Csehország jóviszonyt tart fenn valamennyi dunai állammal: azokkal az államokkal is normalizálódott a viszony, ahol ez eddig nem volt tapasztalható.

A dunai államok közötti kapcsolatok a benemavatkozás, az egyenjogúság alapján alakulnak ki és az együttműködés terén ma már haladás állapítható meg.

Olaszország — ugymond — természetesen meg tartja vezető szerepét a római jegyzőkönyvekben meghatározott keretekben.

Hodzsa miniszterelnök ezután Csehszlovákia és Németország viszonyára tért át.

— Csehszlovákia és Németország között — mondotta — diplomáciai uton eszmecsere folyik, amelynek célja elsősorban a két ország sajtótámadásainak megszüntetése, vagy legalább is mérséklése. Az erre vonatkozó megbeszéléseknek már eredménye is mutatkozott. Ha nem is olyan mértékben, amint azt a józomsági viszony megkívánna. Jó eredményel végződtek a gazdasági tárgyalások is és nem kételkedünk abban, hogy a megértés szellemében folytathatnánk eszmecsere más kérdésben is. A legutóbbi hetek eseményei azonban, különösen Göring beszéde, aggasztó térérelhetette a dolgokat.

Ki kell jelentenem, hogy határaink érintetlenek!

Hodzsa ezután foglalkozott Hitler legutóbbi beszédével tett kijelentéseivel, melyek szerint Németország saját érdekkörébe tartozónak tekinti azoknak a német nemzetiségű állampolgároknak a megvédését, akik az illető ország határain belül sajátmaguk megvédésére képtelenek.

— Hitler birodalmi vezérnek és kancellárnak ezt a kijelentését — folytatta Hodzsa — nem kell Csehszlovákiára vonatkoztatni, mert a csehszlovákiai németsegről nem lehet azt állítani, hogy nem lenne képes jogait a saját erejéből megvédeni. Csehszlovákia egyébként is kezdettől fogva igyekezett minden, bármely nemzetiségű állampolgárával megértően együttműködni és igyekezni fog továbbra is a nemzetiségek jogait biztosítani. Hitler birodalmi vezér és kancellár azonban tízmillió németről beszélt, felmerülhet tehát az a gondolat, hogy ezzel kapcsolatban Csehszlovákiára is gondolt. Már pedig ez országunk belügyeibe való beavatkozással lenne egyértelmű, amit a

cseh kormány semmi körülmények között el nem tűrhetne.

Ha a német birodalmi kancellár kijelentései valóban ilyen belügyeinkbe való beavatkozási kísérletet jelentene, azt a cseh kormány élénk sajnálkozással venné tudomásul, annál is inkább, mert az olyan időben történt, amikor komoly előkészületek folynak a két ország kapcsolatainak a szélesebbkörű együttműködés és benemavatkozás alapján való rendezésére.

A cseh kormány és nép minden erővel megvédelmezi szabadságát és függetlenségét. A békét keressük, de ha a helyzet arra kényszerít, védekezni fogunk! Csehszlovákia német lakossága ehhez az államhoz tartozik és a Csehszlovák köztársaság évek hosszu során át megvalósította a ránehezedő feladatokat a kisebbségek tekintetében és igyekezett eleget tenni a kisebbségek szerződésben vállalt kötelezettségei-

„Anglia nem fogad el parancsot a világ egyetlen országától sem“

Feltűnést keltő beszédet mondott Hoare angol belügyminiszter az európai helyzetről

Londonból jelentik: Sir Samuel Hoare belügyminiszter londoni választókerületében tartott beszédében kijelentette, hogy a közvélemény megkönnyebbüléssel üdvözölte Chamberlain határozott és tevékeny politikáját, melynek célja Európa megbékülése.

— Egyre többet hallunk — mondotta — a világháború elkerülhetetlenségéről és mind jobban növekedik a békét óhajtó, de a háború felé sodródó népek tehetetlenségének érzése. Nem szándékszunk olyan európai békét pártolni, mely nem fér össze a becsület követelményeivel. Büszke és bátor nép vagyunk. Amíg fenyegetnek a veszélyek, bátran szembenézünk velük és minden lehetőt elkövetünk, hogy a szerencsétlenséget elhárítsuk. Ha elborzadunk az újkor hadviselés eszközeitől, ez nem azt jelenti, hogy meghunyászkodunk a „minden áron béke“ jelszavával.

Nagyszabású fegyverkezésünk is bizonyítja, hogy el vagyunk szánva biztonságunknak véderőnk fejlesztése útján való megőrzésére és nem fogadunk el parancsot a világ egyetlen országától sem.

Ha a biztonság érzése szétterjedhetne Európában,

...világ kezdetétől észlelt
vegyen be azonnal
NEURALGINE JURIST

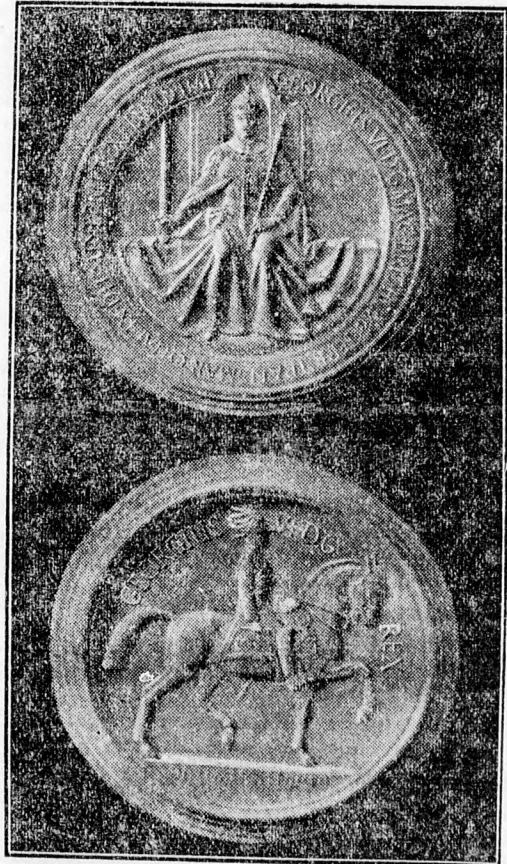
Kedvelik Önt ha nevet —

de csak ha szépek a fogai. Használja tehát fogainak ápolásához a kitűnő, borsos mentát tartalmazó Chlorodont fogkrémet. Akkor fogai szépek és fehérek maradnak, lehelletének friss, kellemes illata lesz és a Chlorodont megóvja fogait a visszatetsző és veszélyes lerakódásoktól. Gondozza fogait megbízható módszerrel: első gondolata legyen reggel, felkeléskor és az utolsó este, lefekvés előtt

**Chlorodont
fogpaszta**

nek. Európa elvárja a közép-európai államférfiaktól, hogy legyen érzékük a történelmi események iránt. Tisztában kell lenni azzal, hogy Németországot és Csehszlovákiát inkább lélektani, mint politikai jellegű korlátok választják el. Kölcsönös jóakarattal hozzá lehet látni ezeknek a lélektani akadályoknak a lebontásához. A csehszlovák kormány és nép sohasem riadt vissza a nagy elhatározásoktól és hajlandó a maga részéről erről jóakaratu tanúságot is tenni. A megegyezés mindkét fél részére előnyt jelent és örömmel üdvözöljük a megegyezést a szabadság alapelveinek szemmel tartásával. Ma olyan erősek vagyunk, mint soha eddig a történelem folyamán. Ebben rejlik nyugalmunk és elhatározó készségünk titka. Megtudjuk védeni királyaink örökségét.

pában, ez új fejezetet nyithatna az európai béke számára. Ismerjük a kockázatot és mérlegeljük a kudarc jelentőségét is. De a szerencsétlenség bekövetkezése olyan következményekkel járna, hogy kötelességünk ennek megakadályozását megkísérelnünk.

Most készült el VI. György angol király új állampecsétje, amely művészi plakett benyomását kelti

Az új alkotmány magyar szövege és az elrendelő rendelet törvény

Az új alkotmány magyar fordítását közöljük folytatódólagosan, hogy olvasóink pontosan tudomást szerezhessenek annak szövegéről, értelméről és nagy jelentőségéről. (Szerk.)

II. KÁROLY,

Isten kegyelméből és a nemzet akaratából
Románia királya.

A jelenlevőknek és a jövődöbelleknek egészség:
Mivel a román nép hozzájárult, elrendeljük
a következő alkotmányt:

I. CIM:

Románia területe

1. szakasz. A Román Királyság egységes és oszthatatlan Nemzeti Állam.

2. szakasz. Románia területét nem lehet idegeníteni.

3. szakasz. Románia területét nem lehet benépesíteni idegen nemzetiségű lakossággal.

II. CIM:

A román állampolgárok jogai és kötelesei

I. FEJEZET

A ROMÁN ÁLLAMPOLGÁROK KÖTELESSÉGEI:

4. szakasz. Minden román állampolgárnak, faji származására és hitbéli különbségre való tekintet nélkül, életértelmének legfontosabb alapjául a hazát kell tekintenie és fel kell adoznia önmagát, ha a haza épsége, függetlensége és méltósága úgy kívánja; munkájukkal hozzá kell járulniok erkölcsi emelkedéséhez és gazdasági haladásához; viselniük kell a törvény által kirótt közös terheket és önkéntesen hozzá kell járulniok a közterhek teljesítéséhez, amelyek az Állam létéhez feltétlenül szükségesek.

5. szakasz. A román állampolgárok faji származására és hitbéli különbségre való tekintet nélkül, egyenlők a törvény előtt, amelynek tisztelettel és engedelmességgel tartoznak.
Senki sem tekintheti magát feloldozottnak a polgári, vagy katonai, a köz- vagy magán-kötelezettségekben, hitbéli, vagy akármilyen más meggyőződés alapján.

6. szakasz. A Román Államban nem fogadható el semmiféle osztálykülönbség. Tilos a kiváltságolás az adók kivetésében. Adóelengedést és adóemelését csak általánosan, törvény útján lehet eszközölni.

7. szakasz. Román állampolgár nem hirdetheti előszóban vagy írásban az állam kormányzati formájának a megváltoztatását, mások vagyonának szétosztását vagy felosztását, az adómentességet vagy az osztályharcot.

8. szakasz. Tilos bármilyen szertartású és vallású papnak lelki hatalmát politikai célok szolgálatába állítani, akár istentiszteleti célt szolgáló vagy hivatalos helyiségekben, akár azokon kívül.

Tilos mindenkinek a politikai tevékenység istentiszteleti célt szolgáló helyiségekben vagy vallásos megnyilvánulások alkalmával.

Tilos politikai egyesülés vallásos alapon, vagy vallási indokokból.

A törvényekben előírt személyeken, feltételeken és módokon kívül senki sem vehet ki, vagy tehet hűségesküt.

9. szakasz. Ha a román állampolgár a kormány előzetes felhatalmazása nélkül bármilyen idegen állambeli szolgálatba lép, vagy idegen állambeli alakulathoz csatlakozik, ezzel elveszti teljesen román állampolgárságát.

Ha magát bármiféle okból és bármennyi időre is idegen hatalom védelme alá helyezi, teljesen elveszti román állampolgárságát.

Az itt kimutatott körülményekben elvesztett román állampolgárságot csak honosítás útján lehet visszaszerezni.

II. FEJEZET

A ROMÁN ÁLLAMPOLGÁROK JOGAI:

10. szakasz. A román állampolgárok lelkiismereti szabadsága, tanulási szabadsága, mun-

kasabadsága, gyülekezési szabadsága, egyesülési szabadsága és minden jogforrásul szolgáló szabadság biztosítva van a törvényes feltételek mellett.

11. szakasz. Román állampolgárságot házasság, leszármazás, elismerés és honosítás útján lehet szerezni. A honosítás törvény útján egyénenként szerezhető meg; ennek nincs visszaható ereje. A férj honosodásának a feleség, a szülőkének a kiskorú gyermekek is részesei lesznek.

12. szakasz. Az egyéni szabadság biztosítva van.

Senki ellen sem lehet eljárást indítani és senkit sem lehet megmozdítani, csak a törvény által előírt esetekben és alakságok szerint.

Valakit letartóztatni, vagy fogvatartani csak indokolt bírói végzés alapján lehet, amelyet a letartóztatás pillanatában, vagy legkésőbb 24 órán belül kell közölni.

Tettlenérés esetén, vagy sürgősség esetében a letartóztatást vagy fogvatartást azonnal eszközölni lehet, a végzést pedig 24 órán belül kell kibocsátani és közölni az előző bekezdés szerint.

13. szakasz. Senkit sem lehet visszatartani a törvényben számára biztosított bíróságoktól.

14. szakasz. A lakás sérthetetlen.
Lakáskutatást csak az illetékes hatóságok végezhetnek a törvényben megállapított esetekben és alakságok szerint.

15. szakasz. A halálbüntetés háború idején

* **Leendő anyák**, akiknek különös gonddal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendszerben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

alkalmazható a katonai büntető törvénykönyv szerint.

A minisztertanács elhatározhatja az előbbi bekezdés rendelkezéseinek az alkalmazását békeidőben is az uralkodó, a királyi család tagjai, idegen államok fejei, a rábízott hivatást gyakorló magasrangú állami tisztviselők ellen elkövetett merényletek esetén, rablógyilkosság és politikai gyilkosság esetén.

16. szakasz. Bármilyen természetű tulajdonjog, úgyszintén a magánosokkal vagy az állammal szemben fennálló követelések sérthetetlenek és biztosítva vannak.

Bárki szabadon rendelkezik javaival a törvény keretein belül.

A köztulajdon képező javakat a törvény által megállapított szabályok és alakságok szerint igazgatják és idegeníthetik el. A vagyonelkobzás büntetését csak felségárulás és közpénzek eltulajdonítása esetében lehet törvényben kimondani.

Kisajátítást csak közhasznosság esetében lehet eszközölni, a törvények szerint bírósággal megállapított igazságos és előzetes kártalanítás után. Közhasznosság esetének csak azt lehet nyilvánítani, amely természeténél fogva ténylegesen vagy esetlegesen mindenkinek és ugyanakkor az egyeseknek is hasznára van.

A nemzetvédelem, a hadi érdekű, egészségügyi, művelődési esetekben a földi, vízi vagy légi közlekedési utak, a terek és a jelenlegi törvényekben előírt közérdekek munkálatain kívül más esetet csak a mindkét kamara által kétharmad szótöbbséggel megszavazott törvény által lehet megállapítani.

A Magyar Lapok

6-ik nagy klaszországi társasutazása

a 34-ik Eucharisztikus Világkongresszussal kapcsolatban.

Indulás Oradeáról május 28-án reggel. Akik az Eucharisztikus Kongresszusra már előbb felutaztak, a Déli Vasutak pályaudvarán csatlakoznak Budapesten május 29-én este.

Utirány: **Ljubjana, Trieszt, Velence, Firenze, Róma-Nápoly és vissza**

Tartózkodási idő: Budapest 1 1/2 nap (menet), Firenze 1 nap, Róma 4 nap (Ebből 1 nap kirándulás Nápolyba), Velence 1 nap.

Részvételi díj személyenként 5200 lei.

Ezen összegben bentfoglaltatik:

1. **A teljes vasúti jegy, külön kocsikban, gyorsvonaton.**

2. **Az összes vízumdíjak.**

3. **Teljes ellátás (étkezés) és elsőrendű elszállásolás, Firenzében és Rómában, továbbá étkezés Velencében.**

4. **Budapesten menet elszállásolás és reggeli.**

5. **Csomagok őrzése a velencei és firenzei állomáson, ki- és bevitel Rómában.**

6. **Szakszerű vezetés.**

Rómából külön kirándulás Nápolyba és Pompeibe. Ennek többletköltsége **1150 lei.**

A másodosztályon utazók **1500 lei**-vel többet fizetnek.

Jelentkezési határidő: más 20. Egyéni utlevél kell.

A részvételi díj egyharmad urésze 1700 lei jelentkezéskor fizetendő, a többi összeg legkésőbb május 15-ig.

Bővebb felvilágosítást ad a MAGYAR LAPOK utazási osztálya.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy óra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Cluji szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Vasárnap szép, napos, enyhe idő, éjjel és reggel a mélyebb helyeken köd, a magasabb heggyeken olvadás.

A SZENTATYA KÉT PAPOT ÉS EGY SZERZETEST FOG SZENTTÉ AVATNI HUSVETKOR. Rómából jelentik: Hivatalosan ugyan még nem hozták köztudomásra, de biztosra vehető, hogy husvét vasárnapján a Szentatya szentté avatja Bobola András lengyel jezsuitát, a kozákok vértanúját, de Horta Szalvátor ferencendi szerzetest és Leonardi János olasz papot. Március 17-én lesz a titkos és félgnyilvános konzisztórium, amelyeken elvégzik a szenttéavatás jogi alakításait. Április 7-én lesz egy utolsó konzisztórium, amelyen az összes Rómában tartózkodó püspökök megjelennek. Ezután már csak a szenttéavató szerzetes marad hátra, amelynek időpontját a Szentatya husvét vasárnapjára állapította meg. A szenttéavatási ünnepség keretében a Szentatya áldást fog osztani a Szent Péter bazilika külső erkélyéről, este pedig kivilágítják a kupolát és a bazilika homlokzatát.

Az illetékes miniszterek intézik el a tisztviselők fegyelmi ügyeit. Bucuresti. Saját tud. Néhány lap, hogy a tisztviselők elmozdíthatatlanságának és állandóságának megszüntetéséről szóló rendelet-törvény feloszlatva a köztisztviselők fegyelmi bíróságait, az összes folyamatban levő fegyelmi perket az illetékes miniszterekhez tették át, a miniszter közvetlen döntése céljából.

AVERESCU MARSALL KITÜNTETÉSE. Bucuresti. Saját tud. Averescu marsallt a király a Carol-rend láncával tüntette ki.

Alapítványok híre a nyugdíjvárandóságok újabb felemeléséről. Oradea. Saját tud. Néhány lap, hivatkozással a „Monitorul Oficial” március 1-i számában megjelent királyi dekrétumra, megírta, hogy a köztisztviselők és nyugdíjasok járandóságait folyó év március 1-től kezdve felemelik. A hír általános érdeklődést váltott ki a nyugdíjasok körében. Sajnos, ezek a hírek alapítványokhoz bizonyultak. A pénzügyigazgatóságon ugyanis kijelentették, hogy a Monitorul Oficial legutóbbi számában megjelent királyi dekrétum nem ad újabb illetékemelésre jogosultságot, csupán megerősíti a volt liberális kormányzat az intézkedését, mely szerint a köztisztviselők fizetését 1937 december 1-től 10 százalékkal, a nyugdíjasok járandóságát 6 százalékkal felemelik, amit ugy a tisztviselők, mint a nyugdíjasok 1937 december 1-től kezdve rendszeresen megkaptak.

A LENGYEL KÜLÜGYMINISZTER RÓMÁBAN. Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter feleségével Rómába utazott.

* **Amióta a Togat-tablettát ismerem,** nem felek semmiféle meghűléstől (gripától). Főfajásnál, torokfajásnál, rosszindulatú idegzsabánál, csak a Togat segít rajtam. Előírás szerint beveve, azonnal elmúlnak a fájdalmak. Togat-bevétele után nagyszerűen alszom.

MINISZTERI RENDELET SZERINT: LELEKESZÉK CSAK PAPI RUHÁBAN TARTHATNAK HITTANT AZ ISKOLÁBAN. Bucuresti. Saját tud. A nemzetnevelésügyi miniszternek tudomására jutott, hogy a vallás-tanár lelkészek, akik különböző iskolákban hittant adnak elő. polgári ruhában és általában olyan öltözetben jelennek meg a növendékek előtt, ami egyáltalában nem emlékeztet pap-voltukra. A miniszter elrendelte, hogy ezek a lelkészek a jövőben előírt öltözetben jelenjenek meg az iskolákban.

Az Irgalmasrend alapítójának ünnepe. Az Irgalmasrend alapítójának, Istenes Szent Jánosnak ünnepén, március 8-án reggel 8 órakor az Irgalmasrend oradeai templomában Zitzmann Ferenc püspöki irodaigazgató tartja az ünnepi szentbeszédet és mondja a szentmisét.

RADU IRIMESCU LÉGÜGYI MINISZTER WASHINGTONBA UTAZIK. Bucuresti. Saját tud. Radu Irimescu, volt légügyi és tengerészeti miniszter március 22-én Washingtonba utazik.

Maniu Gyula betegen fekszik Clujon. Bucuresti. Saját tud. Clujról jelentik, hogy Maniu Gyula betegen fekszik Boila Romulus lakásán. Tegnap orvosi tanácskozást tartottak fölötte.

A HATÓSÁGOK ELTÜNTETIK A HÁZFALAKRÓL A VÁLASZTÁSI PROPAGANDA MARADVÁNYAIT. Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter elrendelte, hogy úgy a fővárosban, mint a vidéken tüntessék el a hatóságok a falakról a választási plakátok maradványait. Hasonlóképpen megtiltotta a belügyminiszter a horogkeresztes, vagy más választási jelvényekkel ellátott zászlók használatát is.

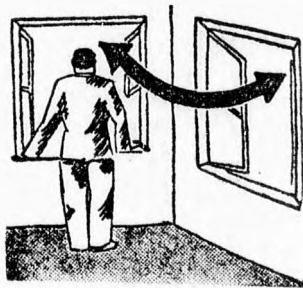
ARTALMATLANNA TETTEK A FŐVÁROSBAN GARÁZDALKODÓ BETÖRŐBANDÁT. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A fővárosi rendőrség a napokban letartóztatta Alexe Dumitru 25 éves betörőt, valamint bűntársait: a 24 éves Constantin Dragomir és Aissi Osman 20 éves nőt, akik beismerték, hogy több, mint negyven betörést követtek el különösen a főváros északkeleti részében s egész raktárakra való lakásberendezési tárgyakat, rádiót, ruhaneműt, ivószközöket, templomi kegyesszereket, képeket, irodai felszerelési tárgyakat, ékszereket és pénzt raboltak. A rendőrség elkobozta a lopott holmikat, amelyeket két társzékkel szállítottak el.

ZOGU KIRÁLY ÁPRILIS 26-ÁN TARTJA ESKÜVŐJÉT APPONYI GERALDINNAL. Rómából jelentik: Zogu király és Apponyi Geraldine grófnő esküvőjét április 26-ra tűzték ki. Ezen a napon van ötszázadik évfordulója az albán nemzeti hős, Skandar bég esküvőjének.

* **Amíg Ön alszik, a Darmol dolgozik.** Éjjeli nyugalmát nem zavarja és mégis estétől reggelre biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő.

KÜLÖNÖS MÓDON A HATÓSÁGOKKAL AKARTA KIVEGYZTETNI MAGÁT EGY GÖRÖG MUNKÁS. Athén. Különös módon akart megválni az élettől Eustratos Taikopoulos 35 éves görög munkás. A munkás a szaloniki törvényszéken feljelentette magát gyilkosságért. A vizsgálat megállapította, hogy Taikopoulos önmaga ellen emelt vádját alaptalan. A munkás erre beismerte, hogy évek óta álmatlanságban szenved és ezért akart véget vetni életének. Hét év előtt a Ford-műveknél volt szerelő és állandóan éjszakai szolgálatot teljesített. Egy napon, amikor a munkából hazatért, képtelen volt elaludni s azóta egy pillanatra sem hunyta le a szemét. Az utóbbi időben már egészen lesoványodott és elerőtlenedett és — miután öngyilkos nem akart lenni — akkor támadt az az ötlete, hogy gyilkosként halálraítélte magát.

Ha huzatot kaptál...

— Ez az ur huzatban áll.

— Ha nem dörzsöli be magát Carmollal, hogy egy esetleges gripának, meghűlésnek és idegzsabának elejét vegye, könnyen megbetegedhetik.

A Carmol ugyanis hűlés, príppa, reumatikus betegségek és láz ellen a legjobb szer.

CARMOL a legjobb bedörzsölőszer hűlés, nátha-láz, reumatikus fájdalmak és láz ellen.
Egy üveg ára 22 lei.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Husvét

Olaszországban

a C. I. T. különvonatával

Április 20 — május 2

Venezia,
Firenza,
Róma,
Napoli

Lei 8.500

Jelentkezési hely: Oradea „EUROPA”
Banca Dacia, Bulv. Regele Ferdinand 9.

Zürich-i zárlat, Párizs 14.03 fél, London 21.60 fél, Newyork 431.12, Brüsszel 73.08, Milánó 22.67 fél, Amsterdam 240.95, Berlin 174.27 fél, Bécs — schilling 70.50, Prága 15.14, Varsó 81.75 Belgrád 10, Bucuresti 325.

ROMÁNIÁBA LÁTOGAT A LENGYEL KULTUSZMINISZTER. Bucuresti. Saját tud. Swietoslawski lengyel vallás- és közoktatásügyi miniszter a közeljövőben látogatást tesz Romániában, hogy visszaadja azt a látogatást, amelyet a román nemzetnevelésügyi miniszter, Anghelescu dr tavaly Lengyelországban tett.

A háztulajdonosok küldöttsége a polgármesternél. Az oradeai Háztulajdonosok Szövetsége pénteken délután küldöttségileg tisztelgett Constantinescu polgármesternél. A küldöttség nevében dr Zigre Miklós elnök távolléte folyán Tarau Josif volt lépviseelő fejezte ki a polgármester előtt a Háztulajdonosok Szövetsége üdvözlését és szerencsekívánatait. A szövetség által beadott emlékiratot dr Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök ismertette és kérte, hogy a polgármester törvényes joga alapján vizsgálja felül a korábbi időközi bizottságnak azt a határozatát, amely a város összes ingatlanainak lakásoknak, üzlethelyiségeknek és iparműhelyeknek helyszíni szemle és becsületes utáni értékelését rendelte el. Kérte ennek a határozatnak a megsemmisítését és annak elrendelését, hogy az adókövető bizottságok a kir. kincstár által megállapított bérértékeket fogadják el a városi adók és illetékek alapjául. A polgármester megígérte, hogy a beadott emlékiratot alaposan áttanulmányozza és a törvények értelmében fog intézkedni. A küldöttség köszönettel és megnyugvással fogadta a polgármester választát.

EGY LELEKTELLEN ANYA CSECSEMŐGYILKOSSÁGA ORADEÁN. Saját tud. Tegnap délután öt órakor megdöbbentő gyermekgyilkosságnak jöttek a nyomára. A lövésárter egyik félreeső helyén férfi ingbe csomagolt, ötkiló súlyú kislány holttestét találták. A kis csecsemő holttestét be szállították a rendőrségre, ahol dr Ciupa a Lázár tisztiorvos vizsgálta meg. A vizsgálat megállapította, hogy a lelekellen anya élve csomagolta be ártatlan kis magzatát és úgy hagyta ott a lövésárterben, ahol a gyermek meghalt. A gyermekgyilkosság ügyében a rendőrség széleskörű nyomozást rendelt el.

MERÉNYLETET KÖVETEK EL EGYIPTOM VOLT MINISZTERELNÖKE ELLEN. Kairóból jelentik: Nahas pasa volt miniszterelnököt legutóbbi vidéki útja során politikai ellenfelei megtámadták. A volt miniszterelnök kísérője megsebesült, öneki sajátmagának semmi baja sem történt. A merénylet miatt 40 embert letartóztattak.

* **Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek** reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

A KALIFORNIAI ÁRVIZ MAGYAR FILMKÖRÖKBEN IS IZGALMAT KELTETT. Budapestről jelentik: A budapesti művészvilágban nagy az izgalom a kaliforniai árviz miatt, mert Hollywoodban tekintélyes magyar kolónia él. A Magyar Hirlap munkatársa sora látogatta a hollywoodi magyar filmszínészek budapesti hozzátartozóit. A budapesti rokonok a legnagyobb kétségbeesésben vannak, mert az árviz-hírek óta semmi értesülést nem kaptak hozzátartozóiktól.

Harcot indítanak Arad megyében a szekták kiirtására. Arad. Saját tud. Beszámoltunk arról, hogy az aradmegyei Sicula községben a csendőrség letartóztatott 43 férfit és nőt, akik kivétel nélkül a „reszketős szekta” tagjai. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a törvény által üldözött szekta vezetősége 10 tagból áll, akiket — az ostromállapotra való tekintettel — a timisoarai hadbírószágra kísérték. A „reszketős szekta” egyik sejtjének leleplezése alkalmával az aradi ügyészség vizsgálóbírója Alexandrescu Alexandru, aki a háborzongató zarandi gyilkosság rejtelmes hátterét igyekszik feltárni, a csendőrségtől részletes jelentést kért. Mint ismertes a zarandi gyermek-gyilkosság tettesei a „reszketős szekta” hívei voltak, akik azzal indokolták a szörnyű bűntény elkövetését, hogy felelős szülőikre az örököst akarták kiűzni a „megszálloított” gyermek testéből. Azért szurkálták vasvillával, hogy „elkeressék az örököst”. A „reszketős szekta” egyik tétele ugyanis az, hogy „az embernek bünt kell elkövetnie, hogy a vezeklésben megtisztuljon” — és ennek a megdöbbentő tételnek tudatában még lelkismeretfurdalást sem éreztek a gyilkosok. E bűntényrel kapcsolatban a vizsgálóbíró most elhatározta, hogy a megyében burjánzó szektákat kiirtja, éppen ezért — bár jelenleg hadbírószághoz tartozik az ügy — részletes jelentést kért a vizsgálat lefolyásáról. Alexandru Alexandrescu vizsgálóbíró, miután e szektákra vonatkozó adatokat részletesen ismeri, megkezdi a legerélyesebb, legkönyörtelenebb harcot a szekták letörésére.

*** Kérelem.** Racosul de jos-i Jézus Szive tiszteletére épült templom berendezésére kegyes adományokat szeretettel kérünk. Adományokat a Rupea róm. kat. plébánia címére kérjük.

A budapesti Országos Mezőgazdasági kiállítás látogatóinak elszállásolása. Budapestről jelentik: A március 23—28-án rendezendő negyvenedik országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállattárs látogatóinak elszállásolását a kiállítás rendezőbizottságának felkérésére ez évben is Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala vállalta magára. Az elszállásolás elsősorban a budapesti szállodákban és penziókban történik, ahol mindenki igényeinek megfelelő árban kaphat szállást és ellátást. Vidéki tanulmányi és gazdacsoportok olcsó csoportos elszállásolásáról hasonlóképpen megfelelő gondoskodás történik. Ajánlatos, hogy a kiállítás látogatói szállásigényüket már jóelőre bejelentés Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2., interurbán telefonszám 18-12-13), amely ezeket postafordulattal elintézi és választ ad. A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a keleti pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást. Az irodának az érkezést legalább öt nappal megelőzően kell jelezni. A kiállítás alkalmából engedélyezett 50 százalékos utazási kedvezményre jogosító igazolványok 1.30 P postabélyeg beküldése ellenében a kiállítás rendező bizottságánál (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) kaphatók. A szomszédos államokban biztosított utazási kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok a vásár külföldi megbízottainál is beszerezhetők.

Megjelent az „Utunk” c. folyóirat március havai száma. A dr. Czapik Gyula: „...hogy táplálékunk lehessen... — Dr. Petró József: Mártírok a szent Kéhel körül. — Csávossy Elemér S. J. Eucharistia és paseió. — Mellau Ferenc: Emlékezzél meg, ember!... Müller Lajos S. J.: Az angyali köszöntés. — Victor Barjon S. J.: Az igazi megtérés. — Schmiedt Béla dr.: Megtéréssel büntetem magamat! — Pintér József: Légy résen! Schnatner Szigfrid O. S. B.: Az első tabernákulum. — Róth Antal S. J.: A sodródás törvénye. — Dr. Ijjas József: Az Eucharisztia szentföldi emlékei. — Dr. Tóth Kálmán: Szenteltessék meg a Te neved... — Dr. Czékus Géza: A nehéz művészet. — Irodalom. Korda r. t. kiadása. Előfizetési díj egy évre 175 le. Megrendelhető könyvosztályunk útján.

A kiadáshivatal üzenetei

Pethő Józsefné, Gárpis. A Magyar Lapokért 55 leit kérünk beküldeni.

Az Eucharisztikus Kongresszus romániai rendezőbizottságának felhívása a plébánosokhoz

Az Eucharisztikus Kongresszus romániai rendezőbizottsága, amint azt körlevélben minden plébánosnak megírta, a 34. eucharisztikus kongresszuson való részvétel megszervezését püspöki megbízás alapján egyházmegyei központok segítségével végzi. Ismételtül közöljük, hogy az alba-iuliai egyházmegye szervező központja a *Katolikus Népszövetség Központi Irodája, Cluj, Str. Cojălniceanu 7.* Az oradea-satumarei egyházmegyéé a *Magyar Lapok utazási osztálya Oradea* és a timisoarai egyházmegyéé a *Katolikus Népszövetség egyházmegyei központja: Timisoara, Str. Cosbuc 2.*

A romániai rendezőbizottság, amely a megszervezést ilyen központosítással végzi, tudtára adja a főtisztelendő plébános uraknak, hogy minden más akció, esetleges kezdeményezés, amely nem a központból indul ki az eucharisztikus kongresszuson való részvétel megszervezése érdekében, ellenkezik a püspök urak akaratával. *Ezért a szervező központokai kivéve, amelyek a püspök urak akaratából és az érsek úr Ónagyméltóságának tudtával és beleegyezésével végzik a szervezést, minden más egyéni kezdeményezés, vagy bármely más szervezkedés, nélküli a törvényes és helyes alapot.*

A kongresszusra vonatkozólag a plébániákra kiküldött részletes tájékoztató és a körlevél ad mindenben felvilágosítást. Amennyiben még valamilyen kérdés merülne fel, úgy a szervező központok szívesen adnak útbaigazítást. Privát érdeklődőknek csak válaszbélyeg beküldése esetén válaszolunk. *A jelentkezés határideje 1938 ápr. 1.* A plébánosok által kitöltött „Bulletin de inscriere”, jelentkezési ívet, a részvételi díj beküldésével együtt a központok legkésőbb ápr. 10-ig várják és kéri.

A rendezőbizottság nevében:

Az Ardeali Róm. Kat. Népszövetség Központja.

Temetés. Özv. Varga Lajosné szül. Máthé Sára 82 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Rulikovszky-kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Özv. Jőrös Ignácné szül. Szabó Gizella 54 éves korában meghalt. Temetése március 5-én volt a Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

Jugoszlávia eddigi történelmében legnagyobb méretű fegyverkezését valósítja meg

Belgrádból jelentik: A jugoszláv képviselőházi ülésen a honvédelmi költségvetést tárgyalta. A költségvetés összege 2.772 millió dinár. A hadügyminiszter kifejtette, hogy az *ezévi hadügyi költségvetés a legnagyobb, amelyet a jugoszláv történelem ismer.*

Az idei hadügyi költségvetés 313 millióval magasabb, mint a múlt évi.

A képviselőház ülése során általános meglepetést keltett, hogy az ellenzék szónoka, **Rassovics**, aki már előre bejelentette, hogy támadást intéz a kormány fegyverkezési politikája ellen és okmányokat mutat be, nem jelent meg a képviselőházban. Rövidesen hire terjedt, hogy **Rassovicsot, amikor a parlament felé tartott, ismeretlen egyének megtámadták és iratait elvették.** Az ellenzéki pártok azonnal értekezletre ültek össze, hogy döntenek további magatartásukról. Még tartott az izgalom, amikor hatósági közlemény jelent meg és rámutatott arra, hogy a **Rassovics képviselő ellen**

* Megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél a gyomorbeli csatornát reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja, az emésztést és az anyagcserét előmozdítja, a vérkeringést megerősíti a kellemes közérzetet és fokozott életkedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Lengyelország—Jugoszlávia és Bulgária—Csehszlovákia mérkőzések Bucurestiben? A világbajnokság rendező bizottsága úgy döntött, hogy amennyiben a lengyel—jugoszláv és a bulgár—csehszlovák világbajnoki selejtező mérkőzések — a két találkozó után egyforma gólaránnyal döntetlenül végződnek — mindkét mérkőzés harmadik, döntő találkozója Bucurestiben legyen. A román főváros tehát a sors szerényéből esetleg kivételes érdekességű mérkőzésekhez juthat. (Az első lengyel—jugoszláv mérkőzést 4:0 arányban a lengyelek nyerték, a második mérkőzés Belgrádban lesz. A cseh—bulgár mérkőzés 1:1 arányban döntetlen volt Szófiában, a revans Prágában lesz. Szerk.)

Amig Őn alszik

a Darmol dolgozik. Éjjeli nyugalmát ne zavarja és mégis estétől reggelre jól és biztosan hat Fájdalom nélkül hajt, könnyű és teljes ürülést idéz elő. Ezért kellemes hatású hashajtószert a **DARMOLO**

Darmol kapható patikában és drogeriában 4.- és 35.- L

Tíz év alatt átépítik a satumaremegei országutakat. Satumare. Saját tud. A kormány, mint ismeretes, egyik legfontosabb teendőnek az országutak kiépítését tartja. Különösen az ardeali megyék uthalózataira vonatkozik ez, mert az Oradea—Cluj—Bucuresti között nagy áldozattal megépített uton kívül kifogástalan országutunk nincsen. Ertesüléseink szerint a kormány tízéves tervet dolgoztat ki az országutak rendezésére. Satumare megyében ez évtizedben újjáépítik és bitumennel burkolják a főbb utvonalakokat, hogy a közlekedést megkönnyítsék és erőteljesebbé tegyék a gazdasági vérkeringést. A megyei uthalózat modernizálását a prefekturák belátására bízzák. Satumaren komolyan foglalkoznak a Satumare—Odoreu—Apa—Seini között tervezett országút építési munkálatainak a befejezésével. Az új utvonall elkészítése 12 kilométerrel megrövidítené Satumare és Baiamare között az utat.

Adományok az Ogra de muresi templomra. Az ograi új templomra ujabban a következő adományok folytak be: Vorbuchner Adolf püspök és dr. Kászonyi Alajos prelátnak, teológiai rektor 1000—1000 lei. A jó Isten fizesse meg! Ismételtül kérjük a jó szívek hozzájárulását. Az adományok küldhetők akár a „Magyar Lapok”, akár pedig közvetlenül a Sanpauli Plébánia — jud. Tarnava Mică — címére.

történt állítólagos támadás valószínűleg nem egyéb üres kitalálásnál. Magának Rassovicsnak az előadása ellentmondásokat tartalmaz.

Parlamenti körökben az a vélemény alakult ki, hogy

ügyeitlen mesterkedésről van szó, amelylyel a képviselő a terhelő okmányok hiányát akarta a rablás meséjével leplezni.

Rassovics később megjelent a képviselőházban, de *nyoma se látszott rajta semmiféle támadásnak.*

Megállapítást nyert az is, hogy az állítólagos támadásnak egyetlen szemtanúja se volt. Az ellenzéki pártok vezetői azonnal felszólították Rassovicsot, igazolja pontos adatokkal, hogy a támadás valóban megtörtént-e.

Olvassátok és teresszétek

a Magyar Lapok-at!

IDŐK SODRÁBAN

Az orosz végzet

Irta: Rády Elemér

Miközben ezeket a sorokat írom, a hírhedt moszkvai katonai „bírószék” előtt már javában folyik az új nagy szovjet-pör, a vádlottak részketve, vagy a többhónapos szenvedés után apathikusan várják az ítéletet, amely az eddigi tapasztalatok után nem kétséges: halál, vagy a még annál is rosszabb lassu kimulást jelentő kényszermunka lehet csak. Az „Izvesztija” és a „Pravda” naponta hosszú cikkeket foglalkoznak az új perrel, erőlyesen követelik a halálbüntetést az elvetemült „árulókra és a munkáság ellenségeire”. Kétségbeesett erőlködéssel igyekeznek újabb és újabb vádpontokat konstruálni, hogy az új monstre-pört ország és világ előtt úgy tűntessék fel, mintha más volna, mint az eddigiek.

A per lényegében azonban ugyanolyan, mint a többi nagy szovjetpör volt. Ugyanazok a vádak, ugyanaz a tárgyalási mód, ugyanazok az indítók és minden mögött ugyanaz a sötét árnyék húzódik meg, amit ma már egész nyugodtan nevezhetünk az orosz végzetnek.

A pör maga a régi recept szerint a „jobb-oldali és trockista összeesküvők blokkja” ellen indult. A vádirat szerint — és állítólag a vizsgálat eredményei már be is bizonyították — a trockista blokk tagjai kémkedéssel és szabotázzsal foglalkoztak, a szovjet megbuktatására törekedtek és Ukrajnát, Fehéroroszországot, a középpázsiai országokat, Georgiát, Arméniát, Asszerbeicsánt és a távolkeleti partvidékeket el akarták szakítani a tanácsköztársaságtól.

Az orosz és külföldi kommentárok egyhangulag megegyeznek abban, hogy a sorozatos monstre-pörök közül, amelyek egy esztendő alatt egymásután zajlottak le, ez lesz a legnagyobb-szabású. Nemcsak azért, mert a vádlottak között nem egy olyan egykori szovjet-kitűnőség van, aki éveken keresztül élet és halál ura volt a minden oroszok birodalmában, hanem azért is, mert a vád olyan nagyszabású forradalmi és kémszervezetnek állítja be „a jobboldali és trockista összeesküvők blokkját”, amely csaknem husz esztendeje tervszerűen készítette elő a bolsevista paradicsom bukását.

Az egész összeesküvés mögött a vádirat szerint természetesen Trockij szelleme húzódik meg. A vizsgálatnak — írja az Izvesztija — két évtizedre kellett visszanyulnia, hogy megállapítsa Trockijnak és társainak bűneit. Most már — írják tovább — nem kétséges, hogy Trockij 1921-től kémszolgálatot teljesített egy külföldi hatalom számára s 1926 óta egy másik külföldi hatalom szolgálatában állott. Az ő utasítására követtek el az alvezérek egy egész sor gyilkosságot s már 1918-ban összeesküvést szított Lenin és a szovjet-kormány ellen, már akkor le akarta tartóztatni Stalint (pedig Stalint milyen ismeretlen kis tizedrangú szovjet-bizalmi volt akkor még) s az új kormányt Bucharin hiveiből akarták összeállítani.

Az új szovjet-pör fővádlottja tehát ismét Trockij, a legfőbb rossz, amit az új szovjet-evangélium az ördöggel egyenértékűnek hirdet. Trockij és a trockijizmus az az új sötét misztikum, amelynek ködös tartalmával akarják helyettesíteni azt a miszticizmust, amit tüzzel-vassal igyekeztek kiverni a jámbor, primitív muzsik lelkéből.

Az új monstre hazaárulási pör vádlottai között azonban van néhány olyan vezető szovjet-ember is, akik ott állottak a lenini szörnyszülőtt bölcsőjénél, akik éveken irányt szabtak az új fejlődésnek s akik előtt hajlongtak azok, akik ma a katonai bíróság emelvényéről mondanak majd ítéletet róluk.

Ott ül az első sorban Bucharin — azt mondják teljesen megtörtén és apathikusan viselkedik. Alig negyvenkilenc éves még s mindenki úgy ismerte, mint a kommunista párt

egyik legélesebb eszű teoretikusát Tudása, ötletessége Trockijével versenyzett. Ő volt az, aki 1918-ban megszövegezte a párt kormányprogramját. Lenin bizalmas barátja és munkatársa volt 1921-ben az új gazdasági politikát ő szervezte meg. Később a „Pravda” főszerkesztője lett s akkor gyakran idézték fulmináns vezércikkeit. Volt benne azonban valami a trockiji intellektualizmusból s nem mindig bírta el a pártvezetőséggel, amelyet a lenini elvek cserbenhagyásával vádolt — s 1934-ben azután végleg elvesztett lett. Az egykori szovjetszavargó tündöklése az új monstre-pörben végleg megszűnt s ki tudja, néhány nap múlva már valamelyik jelentelen tömegsírban fejeződik be ez a szovjet-karrier is.

Ott ül mellette Rykov, akinek csillaga már Lenin halála után ragyogott fel, amikor a népbiztosok tanácsának elnöke lett. A harmadik fővádlott Jagoda néhány hónap előtt az első trockista perekben még ő vezette a vizsgálatokat. Az egyik legnagyobb befolyású, legfőbb hatalmu szovjet-hivatalnok volt. Ő szervezte meg a hírhedt GPU-t s 1934-1937-ig még a belügyi népbiztosságot is ő vezette. Százak kiontott vére tapad kezéhez, már nevének említésére is összerázkódtak a szovjetpolgárok s ma — ugyan abból a börtönből vezetik elő, amelyet ő alapított s amelyben annyi embert kergetett az örületbe borzalmas kivallatásaival.

Ott ül a vádlottak padján Kresztenszkij, a szovjet egyik legismertebb diplomata, aki 1921-től 1930-ig berlini követ volt s ő készítette elő a németországi kommunisták előretörését. 1930-tól Litvinov helyettese volt. Ott ül Rakovszki, az egykori londoni követ, Rosengolc, a szovjet teljhatalmu külkereskedelmi népbiztos, Grinko, a volt pénzügyi népbiztos, Csenov, az egykori mezőgazdasági népbiztos, Mesinszki, az orosz rendőrség megszervezője.

Ezek a fővádlottak. Csupa ismert név, csupa olyan egyéniség, aki őszintén összeforrottnak látszott azzal a rendszerrel, amely ellen — a vád szerint — évek óta összeesküvést szítottak.

Az egyik legérdekesebb vádlott Pletnev tanár, az orosz tudományos élet büszkesége s a világ egyik legjobb szivspecialistája. Az a vád ellene és Levin, Kackov és Vinigradev orvostársai ellen, hogy résztvettek az összeesküvésben, meggyilkolák Kujbicevet, az állami tervbizottság elnökét, Meninszkijt, Jagoda utódját és szándékosan idézték elő Maxim Gorkij halálát.

A történelem során komoly orvostudósok ellen eddig még sohasem kovácsoltak ilyen megdöbbentő vádat. A Pravda a kitűnő orvosprofesszorokat „orvosalakba öltözött ördögöknek” nevezi. Ezek az orvosok külföldi vezárkarokkal állottak összeköttetésben s az ő rendeletekre

Testvér!

Részteszel-e az Eucharisztikus Világkongresszuson?

Indulás május 24-én.
Visszaérkezés május 29-én.

Különvonatok, utlevél nincs.

Részvételi díj:

Braşovból	1756 lal
Tg-Muresről	1540 "
Clujról	1402 "
Timisoaráról	1293 "
Satmarcáról	1322 "
Oradeáról	1228 "
Aradról	1228 "

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás minden plébánián.

mérgezték meg Gorkijt. Szinte fantasztikus rémregénybe illő, amint az Izvesztija leírja, hogy ezek az orvosok az „ötödik hadoszlop” néven szervezkedtek a szovjet megbuktatására.

„Az új orosz összeesküvés történelmi leg van megalapozva”, írja a Pravda. Az orosz sajtó ezzel a megállapítással azt akarja elhíttetni, hogy a legújabb monstre-pörrel sikerül majd liquidálni azt az ellenforradalmi mozgalmat, amely a jó forradalmár, elvű leninista álarcában tört a szovjetbirodalom ellen. Azt igyekeznek elhíttetni, hogy ez a belső „nagyakarítás” a nagy ideál, az „örök” eszmény jegyében folyik s a szovjet népe hálás lehet a nagy Stalinnak, hogy leleplezte a sötétben bujkáló, idegen hatalmakkal konspiráló ellenforradalmárokat. Ez a beállítás...

De vajjon ki ad még hitelt az ilyen szinpad megrendezéssel folytatott pöröknek? Ki hiszi el, hogy mindaz, amit a vádbiztos elmond, megfelel a valóságnak s nem csupán más burkoit célok kendőzése? Néhány hónappal ezelőtt úgy látszott, sokan hitték is, hogy a szovjet-nagyakarítás a fordulópontot jelenti Oroszország életében, eltűnik az az ortodox marxista gárda, amely egy könyvszagu doktrinérség nevében felidézte a bolsevizmus apokaliptikus borzalmait s Oroszország lassan megindul az új nacionalizmus útján. Már akkor megmondottuk s ma már mindenki látja, hogy az ilyen kombinációk elhamarkodottak voltak. A szovjet-nagyakarítás a hatalmi klikkek harca, minden belső, mélyebb tartalom nélkül. Csak egyet igazol, hogy a bolsevizmus a gyakorlatban csődöt mondott s megindult a teljes belső bomlás. A mélyen, a tömegek lelkében ott szunnyad az új orosz nacionalizmus, de még hosszú időnek, sok-sok szenvedésnek kell elkövetkeznie, míg ez a szunnyadó érzés új életre kel...

Ma csak egy gigantikus birodalom felbomlásának vagyunk a tanúi. Azt mondják, Stalin rémuralma a forradalom folytatását jelenti. De vajjon képes-e az ember ilyen szörnységek felidézésére? Nem inkább a természet öserői keltek-e itt fel s az östörvények érvényesülnek az orosz nép tragédiájában is? Oroszországban huszonegyedik éve erjed, bomlik az élet. Ez már nem lehet sem társadalmi, sem politikai forra-

A VOLGY FELETT

Irta: REMÉNYIK SÁNDOR

Itt holdarany,
Itt holdezüst
Leng mindenütt
Mint könnyű füst,
S a fákat glóriázza.
Oly rezzenéstelen a némaság,
Amint a titkok titkát magyarázza.

Oly mély a völgy.
A völgybe lenn
Valahol messze tombol a patak,
Utját a kőbe dübörögvé vágja.

Ide fel
Nem hat el
Hangjából csak egy árva, kósza nesz:
Vezeklő lélek ima-mormolása.

Lelkemben minden összeolvad:
Minden mi volt, mi van, s mi lesz.
Oly altató, oly zsongító,
Oly békéltető ez a messzi nesz.

Oly jó így állani a völgy felett,
S hallgatni bölcsen és betelten
A mélységben kavargó életet.

Hohe Rinna.

LEGFRISSEBB KÖNYVEK:

Dederich: Szentbeszéd vázlatok	72 lei
Gyénessy: Uram nem vagyok méltó	60 „
Láng-Solymoss: Rövid liturgia	116 „
Láng: A munka élettana	116 „
Noszlopi: Világképek	175 „
Walter: Isten képe	110 „
Triká: Az új szellemiség	105 „
Rusnyák: A nő a modern társadalom- ban	72 „
Kendy-Finály: Vitaminok	116 „
Adine: Arnoparti város	35 „
Petró: A gyermek korai szentáldozása	105 „

Kaphatók: könyvosztályunknál.

dalom, itt sokkal nagyobb erők léptek közbe, maga a természet, amelynek bomlasztó erői munkába vették Dzsingisz Khán birodalmának az új korba átmentett kereteit.

Azt mondják Oroszországról, hogy mérhetetlen távlataiban csodálatos erő rejlik: a hódítókat magába olvasztja, felszívja s aki mást akar, mint az orosz steppek, pusztaságok és szibériai hősivatagok törvényei, azok menthetetlenül elvesznek. Leninék is mást akartak, valami olyat, ami idegen volt a szent orosz földnek. És ez a föld túrta az idegen uralmat — de csak látszólag. Lent a mélyen már régen megkezdődött a bomlás s a természet nagy törvénye teljesül, amikor az idegen erőket egymással pusztítja el.

„Ez már maga az ősi, sötét és félelmekekkel teli Oroszország, — olvasom egy kitűnő publicista cikkében. — Maga Oroszország történelmének egyik legkomorabb pillanatában. Oroszország minden hódítót felszívott s ez a végzet érte utól a kommunista forradalmat is. A lenini világforradalmiság abban a pillanatban, amikor orosz földre tette a lábát, átalakult speciális orosz forradalmisággá s az erők, amelyeket szerkeztébe foghatott, valójában az orosz birodalom fölbomlásának erői voltak. A bolsevik rendszer valójában nem egyéb, mint az orosz történelem gigantikus krízistünete, mint annak a fölbomlási folyamatnak adekvát politikai kifejeződése, amely Nagy Péter birodalmát a polgári Európa s a miszticizmus új hódító életre ébredő Ázsia között menthetetlenül utólerzte... A bolsevik rendszer arra vállalkozott, hogy a holnapután Európájához igazítja Oroszországot. A vállalkozás nem sikerült s torzóban maradt alkotásai között vergődik most egy hatalmas birodalom százötvenmillió népe...

Az új szovjet-rémdráma szereplői a nagy orosz végzet megtestesítői. Szenvédő tanui annak, hogy a bomlás megkezdődött, az orosz forradalom nem találta meg azt a jegecesedési pontot, ahol megkezdődik az alkotó munka s a feltört erők csak rombolni képesek. Azt mondják Sztalinék, hogy romokat takarítanak el. Ez a nagy eltakarítás nem fog megállani addig, amíg a bolsevik forradalom utolsó nyoma is el nem tűnik. A mai vezér-garnitúra is elbukik, nem tud ellenállni a természet törvényének. S ki tudja, az örökké tragikus orosz sors azután merre, milyen új végzetek felé viszi majd ezt a sokat szenvedett népet...

GABRIELE D'ANNUNZIO

A NAP KESELYÜJE

Irta: GABRIELE D'ANNUNZIO

Ha elmerengek olykor álmodozva
S lángként lobog a lombha levegő,
Ha hull a csenében a fenyőfa tobza
S a fán a gyantale sziszegve fő. —

Ha mezei lilinkó sir a lápon,
Zizeg a vad-zab és a tengeri,
Szívembe száll egyszerre egy bús álom.
Beléje markol s el nem engedi.

Dicsőség, ó, napszomjas keselyű,
Viszel, karmoddal a keblem fogod,
Míg el nem érem a vad part-fekot.

Felnézek ekkor, szívem keserű
És zárt szemem vöröslő ködön át
Látom, véremtől fénylik a világ.

KOSZTOLÁNYI DEZSÓ fordítása.

Műkedvelő-előadás

Jela: Kissné Tóth Lenke

Van-e vajjon valahol a föld hátán olyan ember, aki még nem szerepelt műkedvelő előadáson? Van-e, aki életében sohse volt angyal, tündér, magyarruhás hajadon, Szent Erzsébet, Hamupipőke, avagy rokokó táncosnő? Van-e, aki még nem énekelt jótékonycétra; nem szavalt; nem zongorázott iskolai díszgyűlésen; nem olvasott fel önképzőkörben? Van-e, akiben nem ütötte fel a fejét a művészi hajlam és tehetség érzete? Van-e, aki még se rendezőként, se szereplők mamájaként nem vett részt műkedvelő előadáson?

Ha van, — térdeljen le a legelső köre, — úgy adjon hálát Istennek, hogy zsenialitása révje maradhatott s művészi képességeinek titkát egyedül önmaga tudja.

Mert, tessék elhinni, nem élvezet egy ilyen műkedvelő előadás aktív és passzív résztvevőinek sorsát! Kezdjük pl. a rendezőkön. A rendezők hónapokkal előbb már vadászatot tartanak megfelelő szindarabok, alkalmi költemények, megható melodramák, vicces monológok, habfehér műdalok és könnyű, de klasszikus zeneművek irányában. Minden rendező némileg társzervezőként is szerepel, amennyiben szerepet ír be a kiválasztott szindarabba; — a Petőfi-ről szóló verset átülteti úgy, hogy megfeleljen Jókai dicsőítésére; helyi aktualitásokat sző be a monológba és személyesen költ ártatlan tavasszi szöveget egy szerelemtől izzó műdal zenéjéhez. Csak tessék most már elképzelni az e módon agyba-főbe szolidított másort!

Következik a szereplők kiválasztása; első szempont: reszkíroz-e jelmez a mama? Második szempont: van-e nagy család, akikre számos belépőjegy szótható? Utolsó szempont: van-e némi tehetsége a gyermeknek?

Mikor egy műkedvelő előadást hirdető, halkán elsőhajtott ötlet valamilyen úton-módon kiszivárogoz, — másnap már ellepik a csodagyermek csodálatos nyelvtelenségű mamái a rendezőket. Könyökig turkálnak a szerepekben, izekre szedik szét a másik gyermek szerepét és kiszámolják, nincs-e benne egy magánhangzóval több, mint saját gyermekük szerepében. Közben lehetséges, hogy a gyerek nem is óhajtat szerepelni; — a papa is mondja: — minek az a szereplés, nincs arra semmi szükség!

De a mama letorkolja: — Ehhez te nem értesz, fiam! A gyerek egy zseni. Tölem örökölte. Én is minden élőképben szerepelttem, mikor ilyen kicsi voltam.

A kocka el van vetve. A gyerek szerepel és próbákra jár. A próbákra eljárnak a mamák is. Minden darabnak annyi rendezője van ezáltal, ahány szerep van benne. Sőt, inkább több, mint kevesebb. A „rendező” erélyesen taszigálja a szereplőket és élesen vitáznak:

— Ne tolja a gyerekét az enyém elé!
— De mikor ő a kisebb!
— Növessze nagyobbra!
— Alászolgálja! Öltözz. Megyünk haza. Ilyen társaságban nem engedem játszani a gyereket. — Most boldog? Játshat a lánya egyedül!

A sértett mama erélyesen begyömöszöli a gyereket a bundába és hócipőbe, — félszemmel a rendezőt figyel, — mit szól az ügy ilyen fordulathoz?

A főrendező, mikor észreveszi a dolgot, térdreesik, úgy könyörög: — Nagyságos aszszonyom! A kicsike nélkülözhetetlen! — A mama megbékül, a kicsike levelkőzik.

Most jön a tromf. A másik mama kezdi a kabátba gyümölszölni a kis zsenit: — Ha ő marad, mi megyünk! — A főrendező ismét térdreesik.

És így tovább. Ilyen intermezzókkal jut el az előadás a végkimerülésig. A nagy napon minden mama ideges, a hangulat túlfűtött, a szereplők azt is elfelejtik, amit már tudtak, — mindezek ellenére a műkedvelő előadás fényesen sikerül. A helyi híradó riportere megesküszik, hogy a szereplőkben a jövő Gréta Garbói bimbóznak, a tánc fenomenális volt, a szavalt frenetikus sikert aratott és az est illusztris rendezői babékoszort érdemelnek.

Az illetékesek kivágják az újságból a kritikákat s mint döntő érveket viszik magukkal a legközelebbi műkedvelő előadás előkészületeire.

Felnőtteknél, persze, másképp megy a dolog. A felnőttek a legkritikább esetben vívni csatát a szereplésért, — ellenkezőleg, ők kérik magukat!

Negédesen mondják a szerencsétlen flótásnak, aki felkérésükre vállalkozott: — Jaj! Én olyan drukkolós vagyok! És különben is gondolja, hogy megfelnének?

A flótás erre megesküszik az égboltra, a saját életére, sőt elátkozza magát arra az esetre, ha nem volna igaz, hogy a felajánlott szerepet másnak oda sem adná, inkább kiirtaná a darab-ból!

A „művésznő” még mindig vonakodik: — Nem volna jobb erre a szerepre a Tusi? — Kérdi alattomos mosollyal.

Ez csak trükk! Isten őrizz, hogy a flótás beugorjon. Megint esküdni kell: — Ugyan kérem! Az egy tehetségtelen liba!

A művésznő ezek után vállalja a feladatot. De még megkérdezi: — Ja, igaz. Milyen szerepet kapott a Mici?

— Mici? Valami vacakot adtunk neki, hogy meg ne sértődjék! — legyint fölényesen a rendező s most már igazán nyert ügye van.

Tusi és Mici felkérése hasonló jelenetek között megy végbe.

Összetanulják a darabot, — ki lehet nyomtatni a meghívókat. A rendezők megrendelhetik a virágkosarakat, úgyszintén a hódoló gavallérokat és zsúrjúkat is. Sőt, a papák is.

Három nap, három éjjel pedig valamennyi virágküldő lovag törheti a buksiját, hogy mit trjon a virághoz mellékelt névjegyre. Ne legyen közhatalos, ne legyen sablonos, ne legyen banális, hanem inkább költői, szárnyaló és magasztos. Kevés szóval eleget mondjon, — de ne sokat!

Azok számára, akik szívesen veszik a baráti támogatást, itt mellékelek néhány példát. Felirat orchidea-csokor mellé: — Drágát a drágának! Muszáj-csokor mellé: — Fogadja hódolatomat oly szívesen, mint ahogy küldöm! — Azálek mellé: — Száz bimbó az azaleán, Neked nyílik, te szép leány! — Primulák mellé: Jobb, mint a pirula: egy cserép primula!

Romantikus felirat papák csokra mellé: — Akármit is mond az anyád, — lásd, gaval-lér még az apád! Bizonyíték ez a tettem, — ezt is a kosztprézből vettem!

Csodálatos igazság

Írta: Dallos Sándor

Nem voltak még úgy, emberek, hogy a két szemetekkel láttatok, amint a világban egy szempillantás alatt igazságot tesz az Isten? A sok gyalázatosságban körülöttemek nem voltak még úgy, hogy amint keserű szájjal bandukoltok, nem hisztek semmiben, nem vártok semmit, utáljátok a világot, mert igazságtalan, egyszerre, mint valami lezuhanó tömb, történik előttetek valami, amelyben az Isten igazsága, nem: maga az Isten szinte kiált.

— Itt vagyok!

Nem voltak így? Nos, én ma voltam — sokszor voltam már, de ez a mai a legfrissebb, elmesélem. Hátha sok olyannak hitet és fényt adok vele, akinek nincsen.

Hát ez volt a mai napon, emberek.

Reggel — de gonosz tud lenni a reggel! — egy könyvet olvastam arról, hogy hogyan keletkezett a világháború. Ami emberi szenny, gonoszság, rosszindulat, haszonlesés, vérszomj, embertelenség és ravasz kufár-sunyiság a világban, a zölden, kéken vagy pirosan párnázott diplomata-ajtók mögött csak van, az mind felvonult előttem. A megdöbbenésig. A csömörig. A kiábrándulásig. Hát így volt? Hát ez az? Hát emiatt haltak meg, egy-egy ember hideg fantazmagóriái miatt haltak meg milliók? Több mint hétmillió ember? Hol itt az igazság? Igen: az igazság hol történik itt?

Ez volt az első benyomásom a mai napon.

Aztán bejött a cselédünk, aki asszony és aki azért jött el hazulról, a falujából és azért állt szolgálataiba kilencévi házasság után megint, mert otthon nem tudtak megélni az urával való együttes munkájukból és éheztek a két kezük robotja után. Bejött, mondom, ez az asszony s zavartan és nagyokat nyelve, hogy az ő kérése most milyen őrüsti, azt kérte szegyenkező alázattal, hogy adnék az elsejei bérére előlegül valami pénzt neki, szeretne rajta az urának egy ingre való vásznat venni s haza küldeni, mert bizony egyetlen tisztességes inge sincs az urának. Hát ott álltam előtte rendesen felöltözve, mint a hatalom, vasalt ruhával rajtam és frissen mosott ingek glédájával a szekrényemben és szegyeltem magam. Tegnap moziban voltunk, kávéházban feketéztünk utána, több mint kétszer annyit elköltöttünk szórakozásra, semmire, mint amennyit ez az asszony kért az élet komoly dolgára tölem. Egy férfi-ingre, hogy legalább egy tisztességes legyen az urának.

Odaadtam a pénzt, de éreztem: nincs igazság ebben. Hol az igazság? Igen. Az igazság hol történik itt?

Lementem és akkor láttam egy ablaküvegezőt, aki a hálán vitte az egész műhelyét s ugyanakkor látam egy másik embert, aki nem messze tőle kényesen és finom mozdulatokkal ugyanakkor finom és nemes öszibarackot szopogatott. Nem, talán nem bűn ez, csak az egyensúly nem látszott sehol. Az egyensúly az leti volna, ha mind a ketten kényeret esznek, vagy a barackos hátra nehezedik a mozgó üvegesműhely és az üveges beszáll egy autóra. Hát nem! Mind a kettő ember volt, hol történt hát itt az igazság?

No, most megint a szomszéd parkban látam egy embert, aki elfeküdt a padon és neki-fordítva arcát a napnak, aludt. Lehetett olyan negyven éves és legalább egy hete nem borotválkozott. Bizonyosan csatangolt egész éjszaka, mert nem volt hálóhelye, lehet, végigbarangolta az Angyaljöldet, a Váci-utat, a Lipót-körutat, rengeteg utcát, mire ideért, s lehet, hogy egész éjjel ez a terv motoszkált a fejében, hogy majd amint kisüt a nap, idejön, kialussza magát a padon s minden rendben lesz. Nem minden, csak mondjuk, az ő idegei. Talán egyszer járt erre nappal, megragadt a lelkében a kis park derűs képe, az éjjel szébe jutott, megkivánta s egész kóborlása alatt ezzel vigasztalta magát. Hát ott feküdt most, betelt az ábrándja. Egy lakástalan szegényember. Fölötte meg az új ház harmadik emeletén napfénynek kitett hófehér párnák duzzadtak, mint a gazdagság és jómód nagyszírmű, fehér virágai, vagy valami

nagyszerű és elérhetetlen ételek szimbólumai. Valami csodálatos izék.

Tán ez se bűn, de egyensúly ebben sincs és lehet kerdezn: hol itt az igazság. Valóban úgy látszik, mintha a világot nem mérné semmifele mérleg.

Aztán a napom beosztása úgy hozta magával, hogy nagypenzű, biztos emberek köze kellett mennem és ezek közt meg én voltam kicsike és tehetetlen. Egyszerre látom, hogy hozzájuk kepest minden életbázisom milyen inga-tag valami, mennyire csak hiteken, fantáziákon, illúziókon nyugvó, csak tenyernyi hely, amelyen állok s minden pillanatban kicsúszhat a lábam alól, hisz ezeknek a biztonságához képest milyen kevés tartja, milyen lehetetlenül kevés. Itt én voltam olyan, mint a mi cselédünk, nem kértem ugyan, de epp olyan gyámoltalan volt az életem ezek között, mint ő énelőttem, az arányok ugyanazok voltak és az arányok súlya fáj! Máskor nem adok ilyesmire semmit és biztosan viselem magam akárkik között is, de most egyszerre elveszett a biztonságom s úgy éreztem magam, mint az óceánjáró hajókolosszusok mellett a csónak. Fáj ez. A tényeknél nem néztem tovább, csak a jelenségeket láttam, az erős valóságokat s fáj. Igazság ez? Egyensúly? Nem. Nem az. S most úgy kellett volna az igazság, nyersen és durván, mint az ököl. Mint egy lezuhanó sziklatömb. Mint egy megfogható kinyilatkoztatás.

Igazság! Igazság!

A kétségtelen bizonyíték kellett volna, hogy van emberek felett álló igazság a világon.

Igy mentem a hídon be a város felé s míg mentem, azt gondoltam: senki se vigyázz ránk és csak megyünk kuszán a kényszerek szerint összevissza, senki se ír fel rólunk semmit, senki se jegyez meg magának bennünket, kik vagyunk, mit csinálunk, miről álmodunk, mire törekszünk, csak kavargunk, mint a hullott levelek s mint pászortalan, kócos csorda, csak tévelygünk jel, út, hívás és gazda nélkül. Julalom? Nincs. Büntetés. Nincsen. Minden csak önmagáért van s önmagában be is végződik minden. Csupa különálló, bezárt kör a világ s az igazság — illúzió.

Szomorúság ez. Nem éreztetek még ilyesmit, emberek?

SZENT DOMONKOS BALLADAJA

Írta: HORVÁTH BÉLA

A nyomorultak vérpadot, vagy szabadságot

De csontjukat a zsarnokok csak lassan várnak, nyomorúlják.

Mutassatok példát a proletárnak,

A külvárosba menjetek mezitláb!

Gyertek velem! tizenkét garasom van!

A doktoroknak ennyit ad Domonkos.

A ronda nép tirátok vár a ronda barakokban,

Hogy rongyosabban lássatok a mennybeli dologhoz!

A vérünkön megpüffedett a potrohos pogány,

A városokban dől a vérünk, vastagon és feketén.

Ne bújjatok a palotába ostobán,

Mert kiszakad a nyomorunk a világ arany-keretén!

Ne féljétek a bomba-dobó marsaloktól,

Mert koponyánkért könyörög Domonkos,

Hogy pezsüüljön porunkon végre már a jobb kor

És vakmerőbben lássatok a mennybeli dolgokhoz!

Vigyázzatok, ne fagyjon meg a zöld rügy,

Keressétek penészes fekhelyünket,

Isten nevét a pincében hörögjük

És hánykolódunk, mint a sebesültek.

Ne hagyjátok, Fehér Barátok, megfagyunk e télemben.

Te fűd miránk legforróbb illatod, Domonkos,

És megszerelni minket egy fiad se féljen,

De boldogabban lássanak a mennybeli dologhoz!

AJANLÁS:

Vigadjatok, didergők, mert csak a pokol rossz,

S a fagyhalál az egekig sikoltoz:

Te mennyországi Moslerünk, Domonkos,

A hercegek szívét hajlítsd a rongyosokhoz!

Nos, én éreztem.

S akkor befordultam egy keskeny utcába... ott volt dolgom s még mindig ezeken töprengtem, amiket elmondtam itt, mikor szembejött velem egy erősen kopott ember. Fából volt az egyik lába, a derekában háborús idegsokk táncolt, a falába mellé botot szortított s groteszk, verébszerű ugrásokkal sietett a járdán kiáltva: egy teherbicikli után igyekezett. Groteszk volt, megdöbbenítő — rendkívüli volt ez az ember. Feltűnő, Nem lehetett kikerülni és nem lehetett meg nem nézni. Szaladt, rángatózott s dereka s a botja s a falba egyszerre kopogott. Olyan volt, mint egy bizarr játék, valami fel-találó rosszul sikerült kompozíciója. A szó megállt tőle az emberben. Csak néztem.

Mögötte, közvetlenül a járdaszélen két elegáns, tömört vállú, frissen borotvált fiatal-ember haladt. Puderos mind a kettő. Olyan: lokáltípus. Olyan: nőhódító. Léhűtő és semmittevő és semmire se való. Aki a járda peremén ment, hangosan röhögött s odamutatott az ugrálva szaladó emberre:

— Nini, verébember! Nem nagyszerű szó? Verébember!

Nevettek.

Akkor egyszerre olyan lett az utca, mint egy színpad, mint egy játéktér, ahol rendező dolgozik. Hirtelen, de az előtte való pillanatban még nem is hallott a bűgösa, lent az úttesten, a nevetőkkel szemben ott termett egy siető autó. Kéktári volt. Mögötte meg erős tempóban egy biciklista jött. Az előtte való pillanatban még ezt se láttam, csak a döntő szerepnél, amikor szükség volt rá. Mert főszerepet kapott mind a két holt szerkezet! Egyetlen villanás volt az egész. Autó és bicikli szemben állt egymással, ha valami nem történik, okvetlenül gázolás következik. A biciklista rémülten balra rántotta a kormányt, egész odakerült a járdához, az iramot már nem tudta hirtelen lefékezni, a bal pedál magasan állt s keményen nekicsapódott a nevető ember lábszarához. Azéhoz, aki a verébembert kiáltotta. Csak egy roppantst halottam, aztán a puderos arcú urfi elesett, elzuhan az aszfalton. Egyet kiáltott.

— Jaj!

Eltört a lába. Elettört és elbicsaklódva lógott a járdán lefelé. Csodálatos volt, emberek. Abban a pillanatban szinte tisztán éreztem mellettem az ülkező igazságot, nem: magát az Isten, szinte elmarkolta a mellemen a ruhát, megrázott keményen s hangosan kiáltott:

— Itt vagyok!

Szinte megrezzent az utca tőle s megre-megtek a falak.

Igy volt.

Most már rövid a történet. Csak annyi, hogy perc alatt csödület támadt a fekvő körül, a mentőket hívták, szidták a biciklistát, aki maga is elesett — mit tudták, mi történt itt s hogy ennek a gyereknek szerepe volt — s akik láttak engem, azt hitték, nem vagyok épelméjű, mert mosolyogtam. Igen, csaknem hangosan s boldogan felnevettem, mert az volt az érzésem, hogy az igazság itt volt előttem és míg a mellemet rázta, kezet fogott velem. Igazságot szolgáltatott egy kirívó és gyalázatos esetben és lehet, lehet emberek, hogy egyszer, talán nem is sokára, mikor már nagyon kirívó lesz, így elbukik és megszűnik a többi igazságtalanság is. Szépen egyensúlyba és tisztaságba kerül a világ. Mert igazság van. Egész bizonyosan van, él és működik. Hol egy biciklista a végrehajtója, hol más. Hol kisebb erő, hol nagyobb. De mindig akkora, amennyi kell.

Igy van. Ne féljétek és a bajotok ne nagyon fájjon, emberek. Mondom nektek: él az igazság. Igenis: él. Láttam. Ezt a kis történetet, amely velem esett ma délelőtt, csak azért mondtam el nektek, csak a szomorúaknak, a szegényeknek és a fénykeresőknek (mindig azoknak beszélek), hogyha lennének köztetek olyanok, akiknek elfogyott a hite, én adhatnék nekik.

Mert én ma láttam, amint az igazság véghez viszi önmagát.

Elindulás Transsylvániából, megérkezés az európai hírnévbe

Beszélgetés Ulbrich Herminnel, a „Magyar Női Vonós-
négyes” csellóművésznőjével

Budapest, március hó.

Ugy jött elénk a gellérthegyi villa szalon-
jából, ahogy a művészetek ókori papnőit kép-
zeljük: lágyan omló, melegvörös, hosszú kón-
tósben, légiességű, szőkén. Finom és
egyéni megjelenése nem keresett. Lényéből fa-
kad. Mintha nem is küzdő, dolgozó ember len-
ne, hanem egy nagyon tiszta, zengő hang meg-
testesülése.

Óithona is olyan, mint ő. Nagyon szerény,
halk és természetes. A faragott, népies ebédlő-
ben, a biedermeier zeneszobában semmi hí-
valkodás, arany vagy ezüst. Csak, ha szemügy-
re veszed a függöny varottását, a butorok fá-
ját, a képeket a falon, akkor látod, mennyire
nemes minden.

Transsylvánia él a lakásban, testvériesen
egymás mellett a székely és a szász népműve-
szet. Ulbrich Hermin brasovi.

A Czenk tövében. Az édesapa gondolata

— Hogyan született a Magyar Női Vonós-
négyes? — ismétli kérdésemet elgondolkozva.
— Azt hiszem, már a Czenk tövében született
s nem is az én szívemből, hanem az édes-
apáméból, aki zenetanár és karmester volt Bra-
sovban.

Békebeli, fakó, kedves családi képet mu-
tat, hol minden gyereknek hegedű van a kezé-
ben, pedig vannak vagy hatan. Vállig erős, sí-
ma szőke hajjal, fehér ruhában, nagyon komolyan
ott ül a kis Ulbrich Hermin is az első-
sorban.

— Édesapám persze úgy képzelte, hogy
majd a gyerekei együtt alkotnak egy vonós-
négyest. Ez a terve nem sikerült, bár — híva-
tásosan, vagy műkedvelőként — valamennyien
muzsikáltak. Én már akkor elhatároztam,
hogy csellózni fogok. Lányul elég szokatlan
kívánság, zongoráznom kellett volna, vagy he-
gedülnöm. De a zongorát darabosnak, lármás-
nak éreztem, a hegedű hangját pedig túlma-
gásnak. Legjobban énekelni szerettem volna,
de ha már hangom nem volt: csellózni, mert
ezt a hangot éreztem a legemberibbnek. Zenei
pályafutásom elég balul kezdődött: mikor édes-
apám felhözött a pesti Zeneakadémiára, lekés-
tük a felvételt. Már-már úgy látszott, hiába
minden, mikor édesapám mégis beszélni tudott
egy tanárral: Legalább hallgassák meg a lányo-
mat, ha már megtették azt a hosszú utat. —
Ugy látszik, tetszett a játékom, mert soronkívül
felvettek. Kemény esztendőket következtek, ta-
nultam és tanítottam. A vonós négyes gondolata
azonban nem hagyott nyugton. Egy tanárom
adta az ötletet, hogy csupa nőből szervezzem
meg a négyest. Az eredeti társaságból ma már
csak ketten maradtunk, Szerémi Magdával,
Kálmán Máriával és Gallina Erzsébettel, a vo-
nós négyes mai más két tagjával később ke-
rültünk össze. Hogy visszatérjek az elindulás-
ra: bemutatkozásunk előtt egy álló esztendőig
gyakoroltuk az összejátékot. A siker nem ma-
radt el. Első pesti fellépünk után azonnal kül-
földi körútra szerződöttünk.

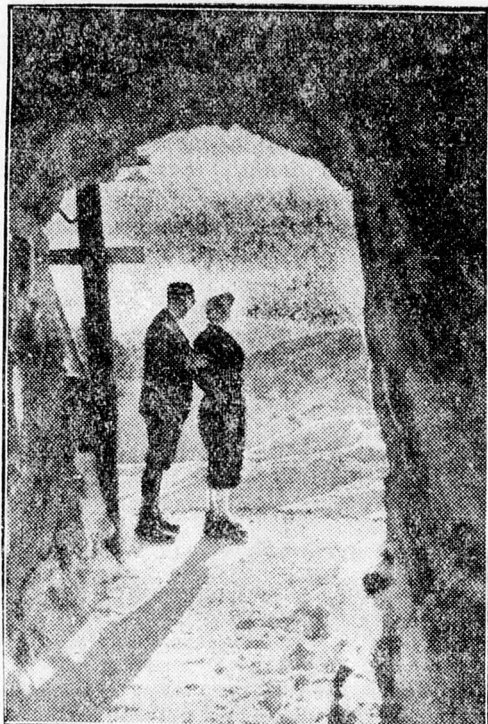
Európai körút. A vonós négyes játéka a román királyi palotában

Svájcot és Belgiumot jártuk be. Az első
lelkesezés tüzeben égve rendkívüli teljesít-
ményre vállalkoztunk: hat hét alatt negyven
hangversenyt adtunk. Ez az idő tomboló sike-
rek és egyéni élmények lázas halmaza, Osten-
dében, többnapos út után és hangverseny előtt
még kirohantunk a viharos tengerhez. Mind a
négyen akkor láttunk először tengert! Aztán a
belgiumi vidéki kastélyok pompájával ismer-
kedtünk meg, ezzel a hidegen csillogó s kissé
túláságosan külsőségekre épített környezettel. A

meghívások házi kamaraestekre, egymást ér-
ték. Zenei életük széleskörű, általános. Akkor
nyaraltak künn a szegény magyar gyerekek,
az ő javukra is hangversenyeztünk. Általában
magyarságunk mindenütt kihangsúlyozódott: a
zenekedvelők magyar zenét kértek tőlünk, —
a külföldön élő magyarok pedig szeretetük
megható jeleivel halmozták el Svájcban pél-
dálul egy zürichi hangverseny után négy gyer-
meknagyságú csokoládébabát küldött nekünk
egy künn élő magyar uriaszony, — majd egy
magyar földbirtokos családhoz voltunk hiva-
talosak, ahol a házikápolnában játszottunk. Az
élmények kergették egymást. Nem tartozik leg-
kedvesebb emlékeink közé az az eset, mikor két
társunkat elvitte a vonat s nekünk gépkocsin
kellett beérni őket, hogy az esti hangversenyen
együtt legyünk! Az első körút után még több-
ször jártunk Belgiumban és Svájcban, tavaly
Olaszországban voltunk, nemrég Ausztriá-
ban, Németországban, tavaszra Sziciliába va-
gyunk meghíva, — hogy örülünk a szicíliai
májusnak! s szó van egy norvég, svéd, finn
körútról.

A falon jelmezes fénykép: rokokó pompá-
ban játszik a vonós négyes.

— Az Bucurestiből való kép, mikor a ro-
mán király előtt játszottunk a palotában. Kin-
cset érő Mária Terézia-korabeli ruhákat és ék-
szereket viseltünk, a sibiui Brunkenenthal-mú-
zeumból kaptuk kölesőn, az ardeali és a ma-
gyarországi városokban is tettünk körútát.

Festői kilátás az osztrák-német határ közelé-
ben levő Alpokban. Ez az alagút 3000 méter ma-
gasságban van s egy Németország, mint Ausztria
felé kilátás nyílik onnan.

Ahány rádió, annyi szokás

— Érdekes, milyen különböző légkörre van
a stúdióknak. A római rádióban meglepett a
nagyvonalúság, a lüktető ütem. Bécsben viszont
kényelmesen, félórás késéssel kapcsolták a já-
tékokat, azzal a túlkedélyes magyarázattal,
hogy majd játszunk egy félórával tovább! A
magyar rádióban utoljára Dohnányival lép-
tünk fel. Nagy öröm vele muzsikálni, mert
annyi esztendő után is rendkívül élvezi a já-
tékokot.

A világhíró cselló viszontagságai

Kérésemre meglátogatjuk a világhíró
csellót.

Hatalmas tokjában a hálószobában lakik,
külön is selyemkendőbe bugyolálva, hogy meg
ne fázzon... Ha utazik, vászonkontyost kap.
Drága régi jószág. Minden féltő gondoskodás
mellett már többször érte végzetesnek látszó
baleset.

— Egyszer Svájcban, a vonatból kilépve,
nekimentem egy hegynek. Honnan sejtsem,
hogy ott olyan közel áll a szikla a sínhez, mint
nálunk a vasúti bakter? Szegény csellónak
kettérepedt a háta, nyolc nap alatt gyógyuló sé-
rülést szenvedett. A Gellért-szállóban pedig csak
egy pillanatra hagytam egyedül s hát nem
belébotlott egy szinesznő és összetörte. Nagyon
kell rá vigyázni...

A cselló kalandjainak elbeszélését a távbe-
szélő csöngése szakítja félbe. Ulbrich Hermin
férje beszél, Belgrádból. A magyar külkeres-
kedelem úttörői közé tartozik. Ő is a világot
járja, mint a felesége.

— Mikor én Rómában szerepeltem a rá-
dióban, ő Kairóban hallgatta.

Bartók-zene, amit csak a szerző magyarázata után tudtak megérteni

A vonós négyes mindennapi munkarend-
jére terelődik a szó.

— Minden héten négy délelőtt gyakorol-
unk, régi műsorunk átdolgozása mellett mind-
dig újat és újat. Most Kodályval és Bartókkal
ismerkedünk, ami nagyon nehéz olyanok szá-
mára, akiket annyira átítatott a klasszikus ze-
ne szelleme, mint minket. Rólam is azt tartják,
hogy legszebben Beethovent tudom játszani.
Mégis meg kell értenünk a népi zenét is. A
klasszikus zene elérte a tökéletesség legmag-
sabb pontját, a fejlődésnek tehát új utakat kell
keresnie. Jóformán hangról-hangra kell átven-
nünk az új dallamokat. Mégis akadt egy Bar-
tók-darab, amivel sehogysem tudtunk boldo-
gulni. Végre ömagához fordultunk segítségért
s Bartók személyesen magyarázata egyszerre
megvilágosított mindent. Bartók darabjainak
az a nyitja, hogy *minden hangja jelent vala-
mit*. Ebben a darabban például falusi legé-
nyek jókedvű mulatozásáról volt szó s a *cselló
a bakter, aki szítja őket*. Rögtön elememben
voltam, hiszen én mindig emberi hangot vél-
tem hallani a csellóban.

Dicséri Bartókat Ulbrich Hermin, de azért
mégis klasszikust játszik, mikor megzendül a
cselló.

Mennyi szépség egy pillanatban! A meleg-
fényű szobában mélyen dudoló dallam, a fa-
lakon névtelen lelkek által álmódott népi him-
zések és lenn a völgyben az arany lámpákkal
csillogó Duna.

Sz. Weress Jolán.

44 éve fennálló üzletemet Oradea, Regele
Ferdinand No. 22 szám alól

Str. Rimanóczy No. 5.

alá az udvarba helyeztem át, ahol mindennemű hangszernek szakszerű
javítását **íutányosan vállalom.**

Kérem a n. é. közönség további becses támogatását és pártfogását.

Kiváló tisztelettel:

Simon Ferenc

EURÓPAI ARCÉLEK

Chautemps

Írta: Csiszór Béla

A francia kormányválság veszélye, mely az utóbbi napokban Camille Chautemps bukásával fenyegetett, ismét elhárult. Ez a kibontakozás valószínűbbnek is látszott, mert Chautemps olyan államférfi, akinek kisujjában van a politikai bűvészet és művészet minden csinja-binja, amíg saját maga nem kíván távozni, politikai akciók vajmi kevés sikerrel törekedhetnek megbuktatására, vagy legalább is eltüntetésére a francia politikai élethől.

Annakidején a Stavisky-ügyben Chautemps is mélységesen kompromittálva volt s mindenki azt hitte, hogy bukása végleges és távozása egyszerűen végzet is jelenti politikai karrierjének. Nem így történt. Néhány év elteltével a szocialista rezsim esztelen kísérletezései után Chautemps úgy tért vissza, mintha mi sem történt volna s politikai ázsója elpusztíthatatlanabbnak látszott, mint valaha. Ezért látszott valószínűnek, hogy — ha a különböző munkaügyi kérdések miatt nehézségei is támadtak, — végérvényesen eltűnjön a politikai élet színpadáról. Tárnyilagosan meg kell ezt állapítani a francia miniszterelnökről, amint azt is tárgyilagosan megállapítjuk, hogy nem a mi emberünk, sőt annyira távol áll a keresztényi politika felfogásától, mint pl. Flandin Stalintól. Radikálispartí politikus s egyben a francia szabadkőművéség egyik büszkesége. Meg kell azonban vallani róla, hogy a kommunizmussal mindig élesen szembeállt s bizonyos türelem, jóindulat és megértés nyilvánult meg nála, ha a keresztényi gondolatról volt szó. Eddig már négy ízben volt miniszterelnök. A radikálispart legtekintélyesebb tagja, Herriot és Daladier mellett, akinek véleménye mindig döntően esett latba a harcok során.

Régi politikus család sarja, apja, nagypapa, sőt nagybátyja is jelentékeny szerepet vitt a francia közéletben. Atyja több ízben viselt miniszteri tárcát. Nevet különösen mint gyarmatügyi miniszter szerzett. Volt a szenátus alelnöke is. A család Savoyából származik s onnan költöztek Touraine-ba. Itt született Camille Chautemps 1885 február 1-én. Jogot végzett, majd Párizsban ügyvédi irodát nyitott. Innen Toursba költözött, majd visszatért Párizsba, ahol az ügyvédeskedés mellett újságíráskodással is foglalkozott. 1910-ben beválasztották a képviselőházba radikálispartí programmal. A kamarában először Poincaré politikáját támogatta, de aztán elfordult tőle. A háború kitörésekor bevonult és hamarosan a frontra került, ahol az egyik autós-osztályban teljesített szolgálatot. Visszatérve a háborúból, fokozott erővel vetette bele magát a francia politikai életbe, újból fellépett képviselőnek s régi kerülete ismét megbízta képviselővel a parlamentben.

Amikor 1924-ben az u. n. baloldali kartell győzött, Chautemps Herriot kormányában a belügyminiszteri tárcát kapta. Ekkor még alig harminckilenc éves. Ettől kezdve alig van kabinet, amelyben a kiváló fiatal politikus helyet nem kapna. Painlevé 1925 áprilisában megalakult kabinetjéből ugyan kimarad, de ennek átalakításakor, 1925 októberében az igazságügyi tárcát kapta. Briand 1925 novemberi kormányában újból reábizták a belügyministerséget. A harmincas évek elején, Daladier kormányra kerülésekor, őt választották meg a radikális part parlamenti csoportjának elnökévé. A Tardieu vezetése alatt álló jobboldali kormány bukása után — 1930 februárjában — Chautemps-t bizta meg a közársaság elnöke az új kormány megalakításával. De már bemutatkozása alkalmával balszerencse érte, a kamara leszavazta a Chautemps-kormányt. A következő kormányokban újból kapta tárcát, közoktatásügyi, majd belügyminiszter több éven keresztül. 1933 őszén másodszor kap megbízást kormányalakításra.

Erélyes kormányzása sok hivatást szorított neki, de amikor a Stavisky-botrány az ő nevét is felkapta, végül is távoznia kellett. 1934 elején lemondott. Egy évig sem a parlamentben, sem másutt nem szerepelt a neve, kizárólag ügyvédi tevékenységgel foglalkozott. 1935-ben a szenátusba választották be, s nem sokára a szenátus helyettes elnöke lett. Mindenki tisztában volt ezzel, hogy a kormányokban, amelyek radikálispartí vezetés alatt alakultak meg, Chautempsnek is vissza kell térnie, mert a part nem nélkü-

lözheti a miniszteri padosorokban kiváló tagjai egyikét. Mikor 1936 januárjában Laval lemondása után Sarraut alakított kormányt, Chautemps már újból a közmunkaügyi minisztérium élére kerül. Ugyanezen év májusában, mint tudjuk, a szocialista part győzött a választáson s a radikálispartnak át kellett engedni a helyet a győztes pártcsoportnak. Blum kormányában Chautemps tárcanélküli miniszterként, mint államminiszter kapott helyet. Allitól azért, mivel Herriot nem volt hajlandó ebben a kormányban a radikálispartot képviselni. Blum szociális kísérletének menetét és kinövésait igyekezett mérsékelni, de nem nagy sikerrel. Blum bukásával ő látszott a legmegfelelőbbnek az egész kísérletet likvidálni és visszavezetni a francia közgazdasági és társadalmi életet a nyugodt élet vágányára. Chautemps valóban ügyesen is kormányzott, pénzügyminiszterével, Georges Bonnet-val és külügyminiszterével, Delboszal visszazerezte a francia tömegek, illetve a külföld bizalmát, míg végül is a kommunisták aknamunkája „furta meg” harmadik kormányát.

Ekkor azt gondolták, hogy Chautemps belefáradt a harcokba, az áldatlan pártküzdelmekbe és nem vállalja többé a terhes miniszterelnöki tárcát. De mégis visszatért, hogy a francia belpolitikába békét, a munkásügyekbe megnyugvást és a külföld felé bizalmat öbresszen. Kétségkívül

UJDONSAGI

UJDONSAGI

EUCHARISZTIA

Az 1938. Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából több neves író közreműködésével szerkesztette;

Bangha Béla S. J.

Az Oltárszentségről szóló tan dogmatikai alapját, liturgiáját, történelmét, lelki hatását, az építészetre, irodalomra, költészetre gyakorolt inspiráló hatását öleli fel. Minden kérdésről az abban tekintélynek ismert szakember írt. A magas nivó és komoly tartalom mellett, a munka a nagyközönség számára is készült és minden fejezetét laikusok is élvezettel és nagy haszonnal olvashatják. — A hatalmas képekkel is illusztrált 300 oldalnyi terjedelmű könyv ára finom, művészi címlappal, kartonkötésben 235 lel.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

nem szélsőséges ember, nem nagystilű és nem zseni, de ügyes művésze a parlamenti és politikai taktikának, szívós és makacs, erélyes és rokonszenves, mindig kész a megbeszélésre és a vitára, kerül minden felesleges harcot, ugyanakkor azonban készségesen helytáll minden intézkedésért. Abban a graniturában, amely ma Franciaország gyeplőjét tartja kezében, egyike azoknak a keveseknek, akikre nem fogható rá a szemérmetlen népcsalás, az ámtások sorozata, akik középszerűek, de becsületesek és értik, hogyan kell nagyszabású sikerek nélkül józannul, nyugodtan élvezetni az ország ügyeit. Mindaddig, míg Franciaországban a baloldal a hatalom, még mindig inkább Chautemps uralkodik, mint Blum vagy Jouheaux, vagy éppen Thorez.

Hallotta, hogy

MILLIOMOS

lehet, anélkül,
hogy valaki is
tudna róla?

Az egész egy pillanat alatt történhetik, a legnagyobb csendben. Menjen idejében az Állami Sorsjáték eladási irodáihoz, vásároljon sorsjegyet és várja a március 15.-iki húzást.

Akkor nyerhet

EGY MILLIÓ LEIT

A nyereményt azonnal kifizetik és ha kívánja, anélkül, hogy valaki is tudna róla — a titoktartást törvény biztosítja.

ÁLLAMI SORSJÁTEK

A XVI. SORSJÁTEK 1. OSZTÁLYÁNAK A HUZÁSA

MÁRCIUS 15-ÉN

A GYERMEK

Rovatvezető:
Horváth Árpádné

Az ibolya álmai

(Tompa Mihály költeménye után)

Sűrű erdők mélyén, égre nyúló nagy fák tövében nyílt a kis ibolya. Nagyon boldogtalanak érezte magát... fájt neki, hogy sohasem éri napsugár, nem játszik vele a szellő, átrepülnek rajta a szebbnél-szebb pillangók, anélkül, hogy őt észrevennék! És ő sem gyönyörködik a szép világban! — a fák gallyai és az irígy fűvek eltakarják azt előle... Irigyelte a szegfűt, rózsát, hajnalkát, liliomot — és egy szép holdas estén sokáig töprengett szomorú sorsa fölött!... Végre elaludt azzal a gondlattal: „Oh! bár vadrózsza lehetnék!”

Álmában aztán beteljesült a vágya: vadrózsává lett. Kimondhatatlan boldogság szállotta meg ott fent a domboldalon... Fürdött a napsugárban, fogadta a lepkék üdvözlését, gyönyörködött a saját szépségében...

De bologsága nem sokáig tartott...

Hirtelen záporosó kerekedett, amely a vadrózsá leveleit leverte és a sárba tette, a zúgó szél ágait tépte-cibálta s már csak pusztá kórója zörgött, amelyen pókok tanyáztak... Nagyon megbánta, hogy vadrózsává lett és amikor a hajnal sutgó szavára felébredt, örömmel látta, hogy még mindig — ibolya...

Ez az öröm azonban csak estig tartott... Amikor a hold feljött és ezüstös fényével elárasztotta az erdőt, — újra ábrándozni kezdett... Most már hajnalra szeretett volna lenni, ápolt kerti földben gyökeret verni, valahol védett helyen egy erős fa törzse mellett. — Elszenderülve, csakugyan hajnalkának látta magát... Magas szilfára futott fel, tele volt virággal... élvezte az oltalmat, a biztonságot az ágak között és nem siratta lehullott virágait, hiszen tudta, hogy a hajnal újakat ajándékoz helyettük. De egyszerre megdördült az ég, villámok cikáztak — egy pillanat — és égi tűz sujtotta a büszke szilfát... Szegény virág!

Az indája fonnyadt, égett. De felébredve aztán arra eszmél, hogy csak álmodott és boldogan sóhaj: jó, hogy nem vagyok hajnalka sem!

A harmadik, szép csöndes estén a kis ibolya, a fehér liliomra gondolt... Sem a mézőn nem jó — így elmélkedett, — sem a magasban!... A sok szép ápolt, gondozott virág között szeretnék élni! Bár fehér liliom lehetnék!

Beteljesült! Álmában, gyönyörű kertben látta magát, mint karesú hófehér illatos liliomot. Büszke, kevély volt, mert szépségéhez nem volt hasonló más virág!... Egyszerre nyílt a kertajtó... Három leányka jött be és meglátva a liliomot le akarták törni... Ettől a perctől kezdve, rettegés volt az élete; ha az ajtó nyílt — már reszketett.

Egy napon aztán szomorú asszony lépett a kertbe és sok virágot szaggatott le, szegfűt, rózsát, — és letörte a szép liliomot is! Szegény büszke virág irtózáttal gondolt eljövendő sorsára... mi lesz velem?... töprengéséből a jó hajnal, hűvös harmatával ébresztette fel és megnyugodva látta, hogy csak álmodott! Hálásan megköszönte a Gondviselésnek, hogy szerényen, észrevétlenül élhet a bokor védő árnyékában, ahol nem érheti sem szélvész, sem vihar, sem az emberek virágszakasztó keze, — és maradhat, ami volt, illatos, kedves, kékszemű, szerény ibolya. Ezentúl aztán boldogan élt, mert — nem elégedetlenkedett többé!...

(Dr. K. P.-né.)

A templomból nem késem el.

A templomban nem beszélgetek,
nem nézegetek össze-vissza,
ájtatosan imádkozom,
a szentbeszédet figyelemmel hallgatom.

A tengerész és a majmok

Egyszer egy tengerész Dél-Amerikában portra szállva, egy közeli városba igyekezett, ahol vörös gyapjú sapkákat akart eladni. Utja egy őserdőn vezetett keresztül, ahol sok-sok kis majom ugrált a fákon.

Délben, amikor a nap igen forrón tűzött, a járadt tengerész egy nagy fa árnyékában menedéket keresett... Kívett táskájából egy vörös sapkát s azt a fejére húzva lefeküdt pihenni és csakhamar elaludt.

Álmából felébredve legnagyobb csodálkozással és riadtan látta, hogy táskájából az összes sapkák eltűntek. Nem messze, a sűrűségben, éktelen zajra lett figyelmes... Arrafelé tekint és látja, hogy körös-körül a fákon vörös sapkás majmok ugrádoznak éktelen lármát csapva...

A tengerész tisztában volt a helyzettel. A majmok megfigyelték őt, amikor lefekvés előtt a sapkát a fejére húzta. Amíg aztán aludt, kilopták a táskából a többi sapkát s ők is a fejükre húzták... Igen ám, — de most, hogy kerítse vissza a kis tolvajoktól a zsákmányt? Hiába kiabált nekik haragjában, a majmok nem törődtek vele, vidáman ugráltak egyik ágról a másikra...

A tengerésznek hirtelen mentő ötlete támadt. A fején levő sapkát mérgesen földhöz

vágta és felkiáltott:

— Itt van kis tolvajok! Ha akarjátok, vigyék el ezt is!...

Alighogy ezt megtette, a majmok a tengerészt utánozva, valamennyien lekapták a fejükről a sapkákat és nagyot kiáltva, ők is a földhöz vagdosták.

A tengerész nagy örömmel szedte össze portékáját és gyorsan tovább sietett.

NAGYANYÁM

Valaki járt itt ezen a földön,
Akinék megnyílt a szívem, a szám,
Aki ismerte mindenik arcom:

A nagyanyám.

Bujtam ölére, mint kis gyermek

S álmélkodtam ezernyi csodán.

Mesezajlásban leltük meg egymást

Én és nagyanyám.

Tudott mesélni, ő, hogyan mesélt!

Sok régi halott éledt ajakán.

A falj ősök ájtatos szemmel

Nézték nagyanyám.

Jaj, hová tűtetek téli esték!

Az élő elment az árnyak után.

Gsak álmaimban cseng-hong a mese,

Ha szól nagyanyám, halott nagyanyám!

HUNYADY ISTVÁN.

REJTVÉNYEK

KERESZTREJTVÉNY

1	2	3	4	
5	6			7
8	9			10
11				
12				13
	14		15	
	16			

Vizszintes:

1 A mindenség Ura és alkotója. 6 Ügyvédek öröme. 8 Egyszerű gép. 10 Mássalhangzó kiejtve. 11 Mindenki szereti hallgatni. 12 Ekezetten nem törött. 13 Sir. 14 Mutató szócska. 16 Ilyen év is van.

Függőleges:

2 Jeles költőnk monogramja. 3 Az Istent így is nevezzük. 4 Ekezetten kis folyóvíz. 5 Van ilyen pecúcsa is, igen jó. 7 A legszebb leánynev. 9 Ekezetten a falon függ. 10 Végtag. 14 Kenyérre kenve igen jó. 15 Közül 6-vel igen jó sütve is.

CSIGAREJTVÉNY

M	H	O	E	N	F	H
A	S	N	Z	T	E	A
R	U	A	S	J	S	V
C	I	P	A	O	Z	A

PÓTREJTVÉNYEK

Milyen —ár — tanít?
Milyen —ár — megy a víz alá?
Milyen —ár — népes?
Milyen —ár — fonott?
Milyen —ár — uralkodó?
Melyik —ácsot — rakják tűzre?
Melyik —ács — dolgozik?
Melyik —ács — szerszám?

TALALÓS KÉRDÉSEK:

Milyen olló az, amelyiket sohasem köszö-rülünk?

Mivel kezdődik minden éjszaka?

MÓKA

Csöpike felel

— Csöpike — szólítja fel az első elemi tanítónője a buksi kislányt feleletre —, mondd meg hát, hány lába van a kutyának?

— A kutyának — siet a felelettel Csöpike — elől is, hátul is két-két lába van.

Jól van — hagyja helyben a leányka feleletét a tanítónéni. — De hogyan mondhatod ezt másképpen?

— Hát, hát — nyel nagyot Csöpike — másképpen úgy mondhatom, hogy hátul is van kettő, meg elől is kettő.

— No de mondd most egy szóval, kislányom — iparkodik a tanítónéni Csöpikét helyes feleletre bírni. — Hány lába van a kutyának?

— Sok! — vágja ki diadalmasan Csöpike és leül a helyére.

A „Gyermekrovat” postája

Kedves gyerekek, szívünk egész melegével, lelkünk minden szeretetével üdvözlünk benneteket! A jövőben ismét szeretnénk elbeszélgetni veletek ezen a helyen. Jöjjetek és jelentkeztek azzal a bizalommal és szeretettel, ahogyan titeket várunk.

Lapunk gyermekrovata ezentúl minden hónap első vasárnapján pontosan megjelenik.

Megfejtések, közlemények, levelek beküldésének határideje a hónap 15-ik napja. Cím: „Magyar Lapok” szerkesztősége Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5. Külön jelezni kell a borítékon: Gyermekrovat! — Kérdésekre, levelekre e rovatban szeretettel válaszolunk. Örömmel vár benneteket a Rovatvezető.

Asszonyok dolga

A konyha körül

Minden évadnak megvannak a jellegzetes téztái. Nyáron alig jut eszünkbe fánkot, vagy más zsirban sült élesztőtésztát készíteni, míg a tél hidegnek valahogyan tartozéka a fánk és a fánkfélék. Készítésüknek néhány kulisszatitka van. Fontos, hogy elegendő idő álljon rendelkezésünkre, mert a kelesztés tulajdonképpen három részletben történik. Először, amikor langyos tejjel és parányi cukorral kovászt készítenk, másodszor, amikor a lágy tésztát nagyon erősen kidolgozzuk és azután pihentetjük és harmadszor, amikor a kigyúrt és kiszúrt tésztát a deszkán pihen és várja, hogy a forró zsirral barátságba kerüljön. A tésztának elég lágynak kell lennie ahhoz, hogy az élesztő elvégezhesse a maga lazító munkáját, meg pedig megfelelő hőmérséklet mellett, tehát nem szabad túlmelegnek sem lennie! Fontos, hogy a zsir forró legyen, amiben a tésztát sütjük. Én nem szoktam a lábost letakarni, még akkor sem, amikor első oldalán sütöm a tésztát. Ugyanis a gőz és pára, amely a fedő alatt képződik, lenyomja a tésztát és nem lesz olyan pehelykönnyű, belül üres, amelynek a finom fánknak lennie kell. Következőkben néhány kütűs tésztát és italreceptet adok:

Receptek:

Pudding á la Reine (5-6 személynek). Habosra keverünk 10 deka vaját, 10 deka cukrot, 10 deka lisztet, hozzáadunk negyed liter tejet, 6 sárgát, 6 tojásfehérjét. Puddingformát roládszeletekkel rakunk ki, a keveréket középre öntjük és másfél órát pároljuk. A formát kivajazzuk és kikukozzuk. A rolád: 10 deka cukor, 3 egész tojás 20 percig habústben verve, hozzá 5 deka liszt, kevés citromlé és reszelt héja. Ha megsült, ribiziliekvással megkenjük, felsodorjuk és hidegen vékony karikákra vágjuk. Sodó: 4 tojássárga, 4 evőkanál cukor, nyolcad liter cherry vagy maderából készül.

Csöröge (2 személynek). Egy deka élesztőt evőkanálnyi tejjel feloldunk. Negyed liter lisztet, 4 deka vajjal, 3 deka cukorral, picit sóval, egy tojássárgájával és egy egész tojással összegegyurjuk. Egy órát formázva hagyjuk megkelni. A csöröge élesztő nélkül úgy készül, hogy összegegyurünk 20 deka lisztet, két egész tojást, egy deci tejeit, két evőkanál rumot, 1 deka cukrot és parányi sórt réteskeménységű tésztává. Félórát pihentetjük és akkor forró zsirba sütjük, forrón vaníliás cukorral hintjük és száraz lekvárt adunk melléje.

Kabátos inas (3 személynek). Negyedliter vizet 5 deka vajjal, 3 kockacukorral, egy evőkanál rummal felforralunk. Ha forró, belefőzünk 15 deka lisztet és addig keverjük, amíg a lábas szélétől elválk. Ha kissé kihűlt, 3 egész tojást keverünk el benne. Evőkanállal szaggatva egereket sütünk belőle, azokat cukros reszelt csokoládéban megforgatva tálaljuk.

Borsodó (3 személyre). Három egész tojást 3 evőkanál cukorral habosra keverünk. Külön kis tüles edényben felforralunk 2 deci jó bort, fél citrom levét és féldeci vizet. A bornak fornia kell, a cukros tojásnak melegegdnie, ekkor öntjük a tojásba a bort és folytonos verés közben bugyborékolásig verjük és azonnal tálaljuk.

Vaníliás sodó (4 személynek). Tizenkét deka porcukrot, 5 tojás sárgáját, kávéskanálnyi lisztet habústben simára keverünk, tovább keverve, hozzáöntünk fél liter tejet és fél kettéhasított vaníliát. Addig verjük kis lángon, vagy gőz felett, amíg krémsűrű, de felforrnia nem szabad.

Finom fánk (6 személyre). Két deka élesztőtől egy deci langyos tejjel és 3 kockacukorral kovászt kelesztünk. Mély edénybe teszünk fél kg. nulláslisztet, 2 deka olvasztott vaját, parányi sórt, kávéskanál cukrot, 3 tojássárgáját, két fehérjét felverve habnak, hozzáadjuk a kovászt és elegendő langyos tejjel, főzőkanál segítségével hóllyagosra felverjük. Meleg helyre tesszük, letakarjuk és ha szépen megkelt, a lisztet deszkára öntjük, ujjnyi vastagra könnyedén kinyújtjuk, fánkcsúróval kiszaggatjuk és a deszkán még egy órát pihenni hagyjuk. Bő forró zsirban sütjük.

Tolófánk (4 személynek). Negyed liter tejből 5 deka vajjal és 21 deka lisztel sima pépet főzünk. Ha kihűlt, 5 egész tojással simára keverjük, parányi sórt és kávéskanál porcukrot teszünk bele. Megfelelő fűszerekkel forró zsirban sütjük a kitölt fánkot és melegen meghintjük vaníliás, vagy fahéjas cukorral. Adhatunk melléje málnaszörpöt, vagy csokoládé öntetet is.

Turógyűrűk (3 személynek). Kell hozzá 14 deka áttört túró, 14 deka liszt, egy tojás, egy tojássárga, 4 deka vaj, parányi só és 1 deka, fél deci tejjel feloldott élesztő. A tésztát deszkán jól kidolgozzuk és félórát hagyjuk. Kinyújtjuk, cifra motélóval gyűrűket formázunk, azokat forró zsirban sütjük, vaníliás és fahéjas cukorral meghintve, melegen tálaljuk.

Célszerű tavaszi ruha, a bouclé-gyapjából készült, egyszerűen, de csinosan szabott jumpert szépen díszíti a világos angoragyapju. A gombok és a ruha csattja a díszítés világos színében készült.

Hasznos tudnivalók

*

A SÓ HASZNA. Sokszor történik meg a legügyesebb háziasszonnyal is, hogy kellemetlen meglepetés éri. Tanácstalanul áll, nem tudja mihez kezdjen. Pedig igen gyakran segíthetünk a bajon egy csipetnyi sóval.

Megezik néha, hogy zsir fröccsen a ruhánkra és csúf folttal ékteleníti el azt. Bánkódás helyett, hirtűnk be azonnal sóval és várjunk néhány percig türelemmel. A só teljesen felszívja a zsirt. Ugyanígy kell bánni az abroszba került vörösbőr pecséttel. Hamarosan el fog tűnni a pecsét.

Ha nehezen verődik a tojásfehérje, tegyünk bele egy morzsányi só. Egy-kettőre kemény lesz a hab.

A porcellánkészlet, ha hosszú időn keresztül nem használják, megsárgul. Hirtűnk meg sóval és mossuk le, hófehér lesz megint.

Ha ecettel vegyítjük a só, réz- és egyéb fémárgyakat takaríthatunk vele ragyogóra.

A színes téli pamutholmi rendszeren megfakul a nyáron át. Ha sóval átkeféljük, visszanyeri eredeti színét.

Levágott virágok kétszerannyi ideig maradnak frissek, ha a virágvázába egy késhegynyi só teszünk.

A szobaszőnyegek színei hamar fakulnak. Hirtűnk be jó sóval és keféljük szárazon le. Eredeti élénkségükben fognak ragyogni a színek.

Kosarakat és fonott bútort mossunk le sósvízzel és szárítsuk a napon, ha azt akarjuk hogy szép színűk legyen.

Ne felejtjük el tehát, hogy a só legtöbb esetben jó segítőeszköz a háziasszonnyal és nem merül ki minden érdeme abban, hogy ételünket fűszerezi.

KERESZTREJTVÉNY

10. (301. szám.)

1									
		9			10				
11	12		15						14
15		16		17					18
19			20					21	
		22					25		
24					25		26		27
28				29		30		31	
32			33				34		35
			36					37	
38						39			

Megfejtésnél csak a következő sorok küldendő k be: Vízszintes: 9., 36. Függőleges: 12. és 14. Megfejtési határidő március 16.

Vízszintes sorok:

1 Gyógyveszeres ávegese. 5 Cigarettaások műszava. 9 Bizánci hadvezér (505-565.) 11 Az „Obizonov” írójának monogramma. 13 Bocskorod. 14 Időhatározó. 15 Sok van eladó. 17 Szegyen. 18 Utolsó betűjét kettőzve: hajójavító hely. 19 Abraham felesége 21 Közlekedési eszköz. 22 Másalhangzói a végén: vizitündér. 23 Rend, latinul. 24 Csészé-mászó. 25 Ilyen zár is van. 28 Omladék. 29 Ut mellett sok van a levegőben. 31 Azonos betűk 32 Kötőszó. 23 Ró'a nevezték el a nikotint. 35 Idegen dátumrag. 36 Szíval. 38 Ilyen jog is van. 39 Régi görög városállam.

Függőleges sorok:

1 Markolás. 2 Szibériai folyó. 3 Figyel. 4 Fundamentum. 5 Lyukaszt. 6 Majdnem láda. 7 Parancsoló. 8 Lengyel város. 10 A szívárvány istene. 12 Harmonikus. 14 Pergő nyelv hasonlítószava. 16 Megszólítás. 18 Halkan énekel. 20 A nőta szerint Stiriában van ez a kis fau. 21 Műve-

zet idegen nyelven. 24 Filmszínész nő keresztneve. 25 Kisborjú. 27 Ilyen eső is szokott esni. 29 Kicsike. 30 Törvényszék a római kuriában. 33 Rag. 34 Nyit. 36 Rag. 37 Német filozófus monogramma (1646-1716.)

8. számú keresztrejtvényünk helyes megfejtése:

Vízsz. 10. Passiójátékok. 11. Regős énekek. 19. Remetebárlang. 24. Véle őzri. Függ. 1. Nagy medve. 2. Ősök emléke. 7. Elettmentő. 8. Akut aszály. 12. Amazon.

Helyesen megfejtették: Heltainé Szenek Olga (Róma), Szabo Józsefné, Márton Emília, P. Darvas Venánc, Csibi Lenke, Kiss Károly Klank Jenő P. Réthy Apollinár, Pribék Imréné, Dávid Zoltán, Schultz György, Medvé Margit, Glósz Edít, Buszek Géza, Pál V. Géza, Páli Béla,

A jutalomkönyvet Pribék Imréné (Oradea) nyerte meg, elküldöttük.

LEGUJABB

Nagyszabású katonai összeesküvést lepleztek le Szovjet-Oroszországban

Londonból jelentik: A „Daily Express” moszkvai jelentése szerint Szovjet-Oroszországban nagyszabású katonai összeesküvést lepleztek le. A jelentés szerint az összeesküvés katonai parancs-

uralom kikiáltására és Stalin megöletésére irányult. Az ügygel kapcsolatban több vezető tábornokot letartóztattak. Ezek között van Karacsenko, Vestusov és Nikolajev tábornok.

„Világnézeti harc a keresztény nemzeti irány javára dőlt el Magyarországon”

Darányi Kálmán magyarországi miniszterelnök elmondotta győri beszédét

Győrből jelentik: Darányi miniszterelnök nagy érdeklődéssel várta győri beszédében mindenekelőtt megemlékezett arról, hogy ez a vidék, ahol most beszédét elmondja, a keresztény magyar kultúra bölcsője, ahonnan a közeli Pannonhalma ezer éven át sugározta a magyarrá vált keresztény műveltséget.

— A nemzeti egység gondolatának jegyében jöttünk el ide — folytatta — hogy a hidépítők munkáját vállaljuk. A világnézeti harc a keresztény nemzeti irány javára már eldőlt. Ennek a harcnak az eredményét azonban állandó, céltudatos munkával kell biztosítani, állandóan résen kell lenni és ott kell állni a gáton, mert csak erős nemzeti érzelemtől áthatott keresztény nemzeti társadalom tud ellenállni a nemzetközi bolszevizmus romboló árrának.

A miniszterelnök ezután hangoztatta, hogy a bolszevizmust, bármilyen álarcban jelentkezék is, nem tűrik meg az országban. A jobboldali mozgalmakat illetően kijelentette, hogy azokat a jobboldaliakat, akik alkotmányos eszközökkel küzdenek a kormánytól eltérő törekvések megvalósításáért, azokat a kormány politikai ellenfeleinek tekinti és a meggyőzés egyverével száll szembe velük.

A magyarországi miniszterelnök ezután hitet tett az alkotmányosság eszméje mellett. Hangoztatta, hogy idegenek, talán jóhiszeműen eshetnek ilyen tévedésbe, benn az országban azonban csak történelmileg műveletlen, politikailag érthetetlen és magyarságában megbízhatatlan elemek lehetnek azok, akik az alkotmá-

nyosság eszméjét idejétmúltak tartják.

Darányi miniszterelnök ezután a zsidókérdéssel foglalkozott. Hangoztatta, hogy van zsidókérdés és ez a kérdés egyike az elintézetlen közéleti problémáknak. Ha pedig elintézetlen, annak csak tervszerű és törvényes megoldását tartja lehetségesnek.

— A kérdés lényege Magyarországon az, — folytatta — hogy az ország határain belül élő zsidóság különleges helyzeténél fogva, de részben a magyar fajta közömbössége miatt, aránytalanul nagy szerepet játszik a gazdasági élet bizonyos ágaiban. Aránytalan ez az elhelyezkedés abból a szempontból is, hogy a zsidóság túlnyomóan a városokban, elsősorban a fővárosban él. A zsidóság aránytalanul nagy számban kezdett elhelyezkedni azokban a foglalkozási ágakban, ahol a kereseti lehetőségek könnyebbek. A fővárosban való tömörülésük pedig kifejezésre jut ennek a városnak kulturális és gazdasági életében és ez a megnyilvánulás a magyarság törekvéseivel nem mindig áll harmoniában. A kérdés törvényes rendezésének alapfeltétele, hogy igazságos helyzetet teremtsünk, mely az említett szociális aránytalanságot helyrehozza vagy megakadályozza és a zsidó befolyást a nemzeti élet kulturális és más vonatkozásaiban illő mértékben csökkenti. Egy ilyen rendezés, mely az ipar, kereskedelem és a hitelélet terén a keresztény társadalmat az őt megillető helyhez akarja juttatni, magának a zsidóságnak az érdekeit is szolgálja, mert lényegesen enyhítené az antiszemizmust és ezzel a szélsőséges, türelmetlen mozgalmak terjedését.

Magyarországnak Olaszországhoz, Németországhoz és Ausztriához való baráti viszonya még jobban elmélyült

Darányi miniszterelnök ezután a külpolitikai kérdésekről emlékezett meg általánosságban.

— Tagadhatatlan tény, — mondotta, — hogy az utóbbi időben nagyfokú idegesség mutatkozott a külpolitika terén, melyeket a világ egyes pontjain végbemenő tényleges konfliktusok, másrészt pedig az egyes országokban bekövetkezett változások, illetve az ezekből folyó következtetések váltottak ki. A legutóbbi napokban javulás állott be és ez legnagyobb részben Anglia határozott békeakarátának tulajdonítható, mely Olaszországgal és Németországgal közvetlen tárgyalásokba kíván bocsátkozni. Tekintve azt a baráti viszonyt, mely Magyarországot a szomszédos Ausztriához és Németországhoz fűzi, az osztrák-német helyzet fejlődését természetesen élnék figyelemmel kísérjük, annak a reménynek adva kifejezést, hogy a két német állam egymás mellett haladva fogja betölteni történelmi hivatását. A kormányzó ur legutóbbi lengyelországi látogatása — ha lehet — még jobban megerősítette az évszázados, hagyományos őszinte barátságot a két ország között. Felelősen látszik hangoztatni, hogy Magyarországnak Olaszországhoz, Németországhoz és Ausztriához való baráti viszonya nemcsak változatlanul jó, hanem — mint a januári hármass értekezleten megállapítást

nyert — ez a barátság még jobban elmélyült.

— A multkor szegedi beszédemben — folytatta a magyar miniszterelnök — hangoztattam, hogy korrekt viszonyt kívánok azokkal az államokkal is, amelyekből még kisebb-nagyobb elintézetek választanak el bennünket és hogy a függő kérdéseket ezekkel az államokkal kölcsönös megegyezés útján kívánom megoldani, feltéve, hogy ezeknek az államoknak is a maguk részéről hasonló jóakaratot mutatnak és Magyarországnak e téren mutatkozó természetesen kívánságai a tulajdonon megfelelő elismerésre találhatnak. E kijelentésem óta egy év telt el és ezalkalommal is szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy ez a készség továbbra is fennáll.

— Ausztria és Olaszország képviselői a Budapesten tartott hármass tanácskozáson újból megerősítették, hogy kormányaik Magyarországnak a katonai fegyverkezés terén fennálló teljes egyenjogúságát elismerik. Helyesen látták hangoztatni azt is, hogy szükséges ennek az elvnek mielőbbi megvalósítása.

A miniszterelnök a továbbiakban a gazdasági helyzetet, valamint a külföldi országokkal kötött gazdasági megállapodásokat, majd a kormány jövőbeli terveit ismertette.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lej, vastagabb betűvel 6 lej. „Cim a kiadóban” további 10 lej. Allástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lej. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Alkalmazás

Jobb mindenest
keresek azonnalra. Cim Oradea, Str. Milano 4.

Takarítónő
felvétetik fél napra. Ajtay gyógyszerár, Str. Vlahuta 46.

Házvezetőnőnek
elmenne fiatal uriaszony idős urhoz (nő-höz) házaspárhoz vagy gyermek mellé anyahegytetesnek. Cimeket a kiadóba kér.

Adás-vétel

Jókarban levő
női sötétkék kabát eladó. Szabó, Oradea Str. Gheorghe Lazar No. 5.

Eladó
tavaszi kabát 12—14 éves fiúnak, két nagy szentkép (Jézus és Mária) képek, összecukorható vaságy. Oradea, Str. Densuşiani 25. sz. Mártonffy.

Olcsón eladó
fehértománcos, 2 sütős takaréktűzhely. Oradea, Str. Aurel Lazar 5.

Gyereklágy
használt, olcsón eladó. Oradea, Str. Vasile Conta 12-a. Kovács.

Faragott ingaóra
2 m. magas, hónapos húzással eladó. Oradea, Str. Ciorogariu 23—a Dr Patzkó

140 tojásos
„Kühne” keltetőgép, — kétszárnyas istálló és kocsiújító eladók. — Oradea, Str. Simeon Barnuti No. 23.

Veszek
aranyat, ezüstöt, brilliánsot Herbst ékszerárúház, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Eladó
transzmisziók, eszike-rekek és tartályok, különböző méretűek. Oradea, Vasile Conta 25. Kovácsik. Telefon 5-21.

Két tükrös
borbély berendezés teljes felszereléssel eladó. Oradea, Strada Take Jonescu 33.

Házasság

Nősülési
szándékból ismeretséget kötne 30 éves, református vallású, 250 ezer lejes ingatlannal, üzlettel rendelkező kereskedő egy hozzáillő, kellemes, intelligens leánnyal, akinek megfelelő hozománya van, esetleg benősülési lehetőséggel. Megkereséseket „Boldogság” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regela Carol II. No. 5.

Különféle

Bevezetett
rentabilis üzlethez 300—400.000 lejel társas keressék. Megkereséseket „Nyugodt élet” jellegére a kiadóba kérek.

Élelmiszertüzem
keres rövid időre megfelelő garanciával 150 ezer lejes kölcsönt. — Ajánlatok Rudolf Mosse hirdetőirodába, Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 13. szám.

Az ardedi

(j. Satumare) róm. kat. egyházközségi malom pályázatot hirdet gépesi állásra. Fizetés: a bruttójövedelem 5 százaléka, melyből fűtőt a gépész alkalmaz. Szivógázmotor kezelésében szakértők adják be pályázatukat március 31-ig az ottani plébániára.

Tojások

géppel való keltetését vállalja Uferbach Ervinné fajbaromfi telepe Oradea, Str. Nicolae Zsiga 52. Ugyanott egy fekete fedeles kocsit eladó.

Lakás

Kiadó

2 szobás lakás. Ugyanott Singer varrógép eladó. Oradea, Strada Codrilor 11. szám.

Utcai butorozott szoba
kiadó, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Oltenia 2. Dr Julier.

3 szobás

fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel és kerttel május elsejére kiadó. Oradea, Str. Petőfi 24. — Ugyanott eladó egy házhely 19 m. fronttal kb. 400 m².

Kiadó

utcai szoba, üresen, butorral, esetleg teljes ellátással. Oradea, Str. Andrei Muresan 3.

Házaspár

keres egy szobás esetleg két kis szobás lakást, mellékhelyiségekkel. — Cimeket a kiadóba kér.

Két egymásba nyíló
butorozatlan szoba, — egyik utcai, kiadó. — Oradea, Mihai Sorbul 7. szám.

Oktatás

Német- és francia nyelvre,

magyar és német gyors és vitairásra tanít, valamint irodalmi művek fordítását vállalja Stepunek tanár, Oradea, Andrei Muresanu-utca 10. szám alatt.